ชุมชนบ้านดอกบัว : อุทยานแห่งความพอเพียง
รางวัลถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ประเภท ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชนะเลิศระดับประเทศ

บ้านบัว (ดอกบัว) หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านตุ่น อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เดิมแรก บ้านดอกบัว เป็นป่า โดยมี ปู่ติ๊บ กับย่าสมนา สองผัวเมีย และมีบ้านปู่อีกคนไม่ทราบชื่อ โดยเริ่มแรกมีบ้านอยู่ ๒ หลังเท่านั้น ปู่ติ๊บ กับ ย่าสมนา เดิมเป็นคนบ้านตุ่นกลาง ประกอบอาชีพทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เห็นพื้นที่ป่า แหล่งน้ำมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการประกอบอาชีพ จึงย้ายเข้ามาอยู่เป็นคนแรก โดยมีปู่บัว ติดตามมาอยู่ด้วย จนตอนเช้าของวันหนึ่ง ปู่บัว เป็นคนเคี้ยวหมาก ได้ลงไปเก็บใบพลู มีเหตุการณ์ไม่คาดคิดมาก่อน คือ เสือได้ตระครุบ และ กัดปู่บัวตาย ณ ที่นั้น ชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า บ้านบัว(ดอกบัว) มาจนทุกวันนี้

ปัจจุบัน บ้านบัว (ดอกบัว) มีประชากร ๗๖๓ คน จำนวน ๒๑๕ ครัวเรือน แยกเป็นชาย ๓๗๙ คน หญิง ๓๘๔ คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์ และ ได้มีอาชีพเสริมนอกฤดูกาลทำนา คือ การทำหัตถกรรมจักสานเข่งไม้ไผ่ สุ่มไก่ ออกจำหน่าย เมื่อทำกันมากขึ้น ทำให้ขายไม่ได้มากเท่าที่ควร ด้วยจุดนี้เองคนในชุมชนจึงได้หันมาร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มจักสานขึ้น โดยผู้นำหมู่บ้านเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่ม และ ออกจำหน่ายแพร่หลายไปทั่งทั้งจังหวัดและต่างจังหวัด จนกลายเป็นหมู่บ้านนักพัฒนา หมู่บ้านพึ่งพาตนเอง และ เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง **“อยู่เย็น เป็นสุข”**

ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านดอกบัว เป็นการอยู่รวมกันของชุมชนล้านนา ส่วนใหญ่จะดำเนินวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม และ อยู่กันแบบระบบเครือญาติ มีวัฒนธรรมการเคารพผู้อาวุโสกว่าเป็นเป็นผู้นำ เพราะมีความรู้และประสบการณ์ชีวิตมากกว่าคนรุ่นหลังๆ ทำให้ชาวบ้านเชื่อฟังและยำเกรง ซึ่งเป็นผลทำให้สังคมเกิดความสงบสุข มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ และ มีการปลูกทดแทนกลับคืนสู่ชุมชน ยึดหลักความพอดีไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตัวเอง และ ผู้อื่นในชุมชน มีการร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ สังคม และ ทรัพยากรของชุมชนด้วยเหตุผล และ ความรู้ ความเข้าใจแล้ว จึงตัดสินใจนำไปใช้ในการทำแผนพัฒนาชุมชน สมาชิกในชุมชนมีการลงทุนในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันด้วยความมีเหตุผล โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผน รู้จักแยกแยะปัญหา อุปสรรค ตลอดจน คำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำเหล่านั้นด้วย

นอกจากนี้ ได้ใฝ่หาความรู้ โดยชุมชนบ้านดอกบัว เข้าร่วมฝึกอบรมพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์สำหรับการประกอบอาชีพจากหน่วยงานราชการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิกทุกคน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ ได้มีการวางแผนการใช้จ่ายโดยการจัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยความประหยัด และ มีการเก็บออมอย่างต่อเนื่อง และ สร้างเครือข่าย จัดตั้งองค์กรช่วยเหลือคนในชุมชนยามเดือดร้อน เช่น กองทุนหมู่บ้าน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นต้น มีการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดและรอบคอบที่สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อน ได้แก่ การผลิตแก๊สชีวภาพใช้เอง การปลูกป่าชุมชน การจัดการขยะ โดยการคัดแยกขยะ รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก มีการผลิตและใช้ปุ๋ยชีวภาพ เนื่องจากบ้านดอกบัว มีการเลี้ยงสัตว์ (โค) มาก เพื่อลดต้นทุนการผลิตและช่วยในการรักษาคุณภาพดิน ทำให้ลดรายจ่าย จากการซื้อปุ๋ยเคมีได้เป็นจำนวนมาก มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานของทุกคน และ บุคคลทั่วไป รวมถึงสนับสนุนให้ชุมชนดูแลเรื่องสุขภาพ โดยการจัดลานออกกำลังกาย เพื่อให้คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันที่ดี และ มีจิตใจแจ่มใสอีกด้วย

ชุมชนได้ร่วมมือและช่วยเหลือแบ่งปันกันภายในชุมชน โดยร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมแข่งขันกีฬาในหมู่บ้านทุกปี มีการส่งเสริมและพัฒนาวัด หรือ ศาสนสถาน หรือ แหล่งเรียนรู้ทางคุณธรรมจริยธรรม มีอาสาสมัครที่ทำงานช่วยเหลือส่วนรวมด้วยจิตอาสา โดยไม่หวังค่าตอบแทน เช่น กลุ่มสตรี แม่บ้าน กลุ่ม อสม. ชรบ. สตบ. อปพร. กลุ่มผู้สูงอายุ ฯลฯ เพื่อให้โครงการนี้เป็นต้นแบบในการขยายผลในการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเป็นรูปธรรม และที่แสดงถึงคุณธรรมชัดเจน ดังเช่น การงดเหล้างานศพ ซึ่งถือเป็นกฎเคร่งครัดภายในชุมชน

ผลตอบแทนที่ชุมชนได้รับจากการร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ชุมชนบ้านดอกบัว ได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต่าง ๆ มากมายทั้งเงินรางวัล และ โล่เกียรติยศ เช่น หมู่บ้านหลักนักพัฒนา หมู่บ้านพึ่งตนเองภายใต้การปกครองของกำนันดีเด่นปี ๒๕๕๑ เป็นหมู่บ้านที่ผ่านระบบ มชช.ปี ๒๕๕๑ โดยมี **นายบาล บุญก้ำ เป็นผู้ใหญ่บ้าน** และ มีผลงานเด่น คือ บ้านดอกบัว เป็นหมู่บ้านที่ชนะเลิศตามโครงการเชิดชูเกียรติผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น รวมทั้งกลุ่มจักสานเข่งได้รับรางวัลรองชนะเลิศประเภทกลุ่มอาชีพดีเด่นตามโครงการเชิดชูเกียรติผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง **“อยู่เย็น เป็นสุข”** ประจำปี ๒๕๕๑ และ ในปี ๒๕๕๒ บ้านดอกบัว เป็นหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับ **“มั่งมี ศรีสุข”** ของจังหวัดพะเยาด้วยเช่นกัน และได้เป็นที่ยินดีของกลุ่มอีกรางวัลที่ทรงเกียรติ คือ **“รางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศจากการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากสำนักงาน กปร. ครั้งที่ ๒ ด้านชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”**

จะเห็นได้ว่าชุมชนบ้านดอกบัว ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเป็นอย่างดียิ่ง อันเป็นผลมาจากความร่วมแรงร่วมใจ ความรัก สมานสามัคคีอันเป็นพลังสำคัญยิ่งของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลิตภัณฑ์ที่เด่นและน่าสนใจของหมู่บ้าน

๑. **การจักสานเข่งจากไม้ไผ่** เป็นผลิตภัณฑ์เด่นและเป็นที่รู้จักทั่วไปของหมู่บ้าน เดิมเป็นอาชีพเสริมของหมู่บ้านและทำรายได้ให้กับครัวเรือนของบ้านบัวเป็นอย่างดี สามารถนำไปจำหน่ายได้หลายพื้นที่ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด และ ปัจจุบันทำกันจนกลายเป็นรายได้หลักของครอบครัว ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๒๕๖,๘๓๐ บาท

๒. กลุ่มเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง

กลุ่มเลี้ยงโคเป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งที่มีคณะกรรมการดำเนินงาน และสมาชิกจำนวน ๔๐ คน ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้สมาชิกกู้เพื่อไปเลี้ยงโค จำนวน ๒๐ คน เป็นเงิน ๔๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งแต่ละเดือนก็มีการออมเงิน เดือนละ ๒๐ บาท รวมเงินในกลุ่มประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๓. กลุ่มหญ้าแพงโกล่า

กลุ่มปลูกหญ้าแพงโกล่า เป็นกลุ่มอาชีพอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับชุมชนในปีหนึ่งๆประมาณ ๔๐,๐๐๐ -๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นหญ้าที่ใช้เลี้ยงโคขุนของบ้านบัวและ ยังออกจำหน่ายทั้งในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้านอีกด้วย

๔. กลุ่มผักตบชวา

กลุ่มผักตบชวาเป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมรายได้ให้ กับกลุ่มสตรีบ้านบัว ซึ่งจะทำในช่วงที่ว่างจากการทำนา และมาทำอาชีพเสริมในการจักสานผักตบชวา ซึ่งปัจจุบันกลุ่มฯมีสมาชิกจำนวน ๔๐ คน ซึ่งจะมีการออมเงินในระยะยาว คือ ๕ ปี และมีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มเป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท โดยให้สมาชิกในกลุ่มกู้ยืมไปลงทุนในการประกอบอาชีพในอัตราร้อยละ ๑ บาท ต่อปี

๕. กองทุนหมู่บ้าน เป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่ง ณ ปัจจุบันมีเงินกองทุนอยู่ประมาณ ๑,๑๑๑,๑๒๖.๕๔ บาท มีสมาชิกกองทุนจำนวน ๑๙๘ ราย และ มีสมาชิกกองทุนที่กู้เงินไปจำนวน ๖๐ ราย เป็นเงิน ๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท

ภาพสภาพหมู่บ้าน บ้านดอกบัว หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านตุ่น อำเภอเมืองพะเยา

อนาลโยทิพยาราม : อุทยานแห่งพระพุทธศาสนา

วัดอนาลโย ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านสันป่าบง หมู่ที่ ๖ ตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๘๐๐ ไร่ เริ่มการก่อสร้างโดยพระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังคโล ขณะท่านอยู่วัดรัตวนาราม ท่านมีปรากฏการณ์เห็นทรายทองไหลลงมาสู่วัดเป็นสายรังสี แสงของทรายทองที่ไหลพรั่งพรูราวกับสายน้ำนั้นอาบวัดทั้งวัดแทบจะกลายเป็นวัดทองคำ ท่านมองทวนลำแสงสีทองไป ก็เห็นเขาที่อยู่อีกฟากหนึ่งของกว๊านพะเยา จากนั้นได้มีโยมอาราธนาไปดูสถานที่สำคัญและแปลกประหลาดเพื่อจะได้สร้างสำนักสงฆ์ไว้เป็นที่บำเพ็ญกุศลของชาวบ้านสืบเนื่องจากชาวบ้านมักจะเห็นแสงสว่างเป็นดวงกลมล่องลอยไปมาอยู่บนดอยสูง แสงนั้นดูสว่างเรืองรองบางทีก็สว่างจ้าเป็นสีเหลืองสดอาบทั้งดอยราวกับเป็นดอยทองคำ เหตุการณ์เหล่านี้มักปรากฏในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น วันพระ ๘ หรือ ๑๕ ค่ำ เป็นต้น หลังจากที่พิจารณาดูสถานที่แล้วเห็นว่าเป็นสถานที่สวยเหมาะสมแก่การเจริญเมตตาภาวนาเป็นอย่างยิ่ง ควรที่จะสร้างให้เป็นสถานที่พักปฏิบัติธรรม

จากนั้นสมเด็จพระญาณสังวร วัดบวรนิเวศวิหาร มาเป็นองค์ประธานพิธีวางศิลาฤกษ์ ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๕ เวลา ๑๒.๔๕ นาฬิกา จากนั้น ก็ได้สร้างสิ่งต่างๆ มาจนปรากฏเห็นอยู่ในปัจจุบัน แต่มีอุปสรรคสำคัญอยู่ประการหนึ่งที่ทำให้วัดต้องขบคิดหนักคือ **“การขาดแคลนน้ำ”** ระหว่างที่ท่านกำลังครุ่นคิดหาทางแก้ไข วันหนึ่งท่านพระอาจารย์ไพบูลย์ได้รับอาราธนานิมนต์ไปเจริญพระพุทธมนต์ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณในพระบรมมหาราชวัง **ขณะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนเครื่องจตุปัจจัยไทยธรรมมาถึงท่านอาจารย์ทรงมี พระราชปฏิสันถารว่า “ทราบข่าวว่าท่านอาจารย์ได้ไปสร้างสำนักสงฆ์บนเขาสูงที่จังหวัดพะเยาทางฟากกว๊าน คงจะขาดแคลนน้ำ ไม่เป็นไรผมจะปรึกษากรมชลประทานให้”**

ต่อมาเมื่อวันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมนมัสการพระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังคโล หัวหน้าสำนักสงฆ์อนาลโยเป็นการส่วนพระองค์ ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนั้น ทรงสราญพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่ง ทรงสนทนาธรรมแล้วทรงเสวยพระกระยาหารค่ำ ณ ที่ประทับรับรองของสำนักสงฆ์วัดอนาลโย ประทับอยู่ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ น. จนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ และได้ทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทาน จัดสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม และอ่างเก็บน้ำห้วยทับช้างเพื่อผันน้ำมาใช้บนสำนักสงฆ์ และจ่ายไปยังไร่นาของประชาชน

จึงนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมเป็นที่สุด ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการและมหาเถรสมาคม อนุญาตให้เป็นวัดโดยสมบูรณ์ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๐ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ให้วัดอนาลโย ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

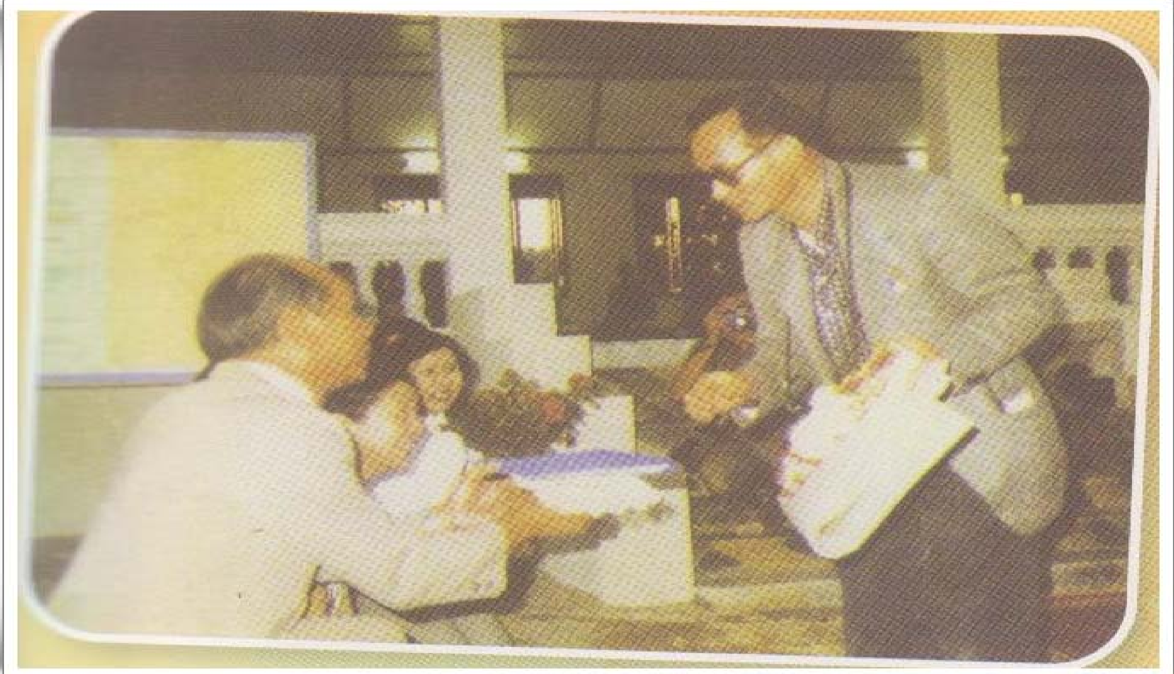
วัดอนาลโย นับเป็นวัดใหญ่ที่มีชื่อเสียงของเมืองพะเยา มีอาณาเขตกว้างขวางและมีสถานที่ที่สำคัญที่น่าสนใจให้เข้ามาศึกษาและเยี่ยมชมมากมาย เริ่มกันตั้งแต่บริเวณลานจอดรถ สำหรับใครที่ชื่นชอบการจับจ่ายซื้อหาของฝาก ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ผักตบชวา ที่แปรรูปเป็นสินค้าต่าง ๆ เช่น กระเป๋า หมวก ซองโทรศัพท์มือถือหรือของกินต่าง ๆ บริเวณลานจอดรถมีไว้คอยบริการ

เมื่อเดินขึ้นมาบริเวณวิหารจัตุรมุข อาคารสร้างด้วยไม้สักทองทั้งหลังรอบ ๆ อาคารมีศาลาไม้ และด้านล่างวิหารจัตุรมุขเป็นสระน้ำขนาดใหญ่ เต็มไปด้วยพันธุ์ปลาน้ำจืด จึงทำให้ชาวบ้านเรียกบริเวณนี้ว่า “วังมัจฉา” ถัดมา

เป็นสวนหย่อมขนาดกลาง มีโต๊ะไม้หินอ่อนไว้สำหรับนักท่องเที่ยว ที่อยากมานั่งชมวิวเมืองพะเยาในยามเย็นบันได ทางขึ้นก็ค่อนข้างชันพอสมควร อีกทั้งระยะทางและจำนวนขึ้น หากเทียบกับวัดพระธาตุดอยสุเทพแล้วละก็ แบบว่าเหนื่อยพอ ๆ กันเลย ระหว่างทางมีต้นไม้ทั้งน้อยใหญ่ ซึ่งเป็นต้นไม้สำคัญ ๆ บางต้นมีอายุหลายร้อยปี บางต้นมีชื่อติดไว้ บางต้นไม่มีชื่อ เดินไปเรื่อย ๆ เหนื่อยก็หยุดพัก เดินสักพักก็มาถึงจนได้บริเวณวัดอนาลโย

วัดอนาลโย ยังมีวิหารพระพุทธรูปปางนาคปรก   ซึ่งภายในเป็นที่ประดิษฐานขององค์พระพุทธรูปปางนาคปรก ที่แกะสลักด้วยไม้สักทองทั้งองค์ สวยงามมาก เชื่อได้เลยผู้ที่เป็นผู้แกะสลักพระพุทธรูปองค์นี้ คงเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยน มีสติ มีความมุ่งมานะ อดทนอย่างสูง   เดินต่ออีกนิดก็จะพบกับวิหารพระพุทธรูปเก่าแก่ปางต่าง ๆ มากมาย   ทั้งแบบศิลปะล้านนา สุโขทัย   หรือแม้แต่พระพุทธรูปเก่าแก่จากประเทศเพื่อนบ้าน   เรียกได้ว่ามาที่วัดอนาลโยที่เดียว ก็สามารถกราบไหว้บูชาองค์พระพุทธรูป จากหลาย ๆ ที่ได้

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และ พระบรมวงศ์ศานุวงศ์ เสด็จพระราชดำเนิน ณ วัดอนาลโยทิพยาราม

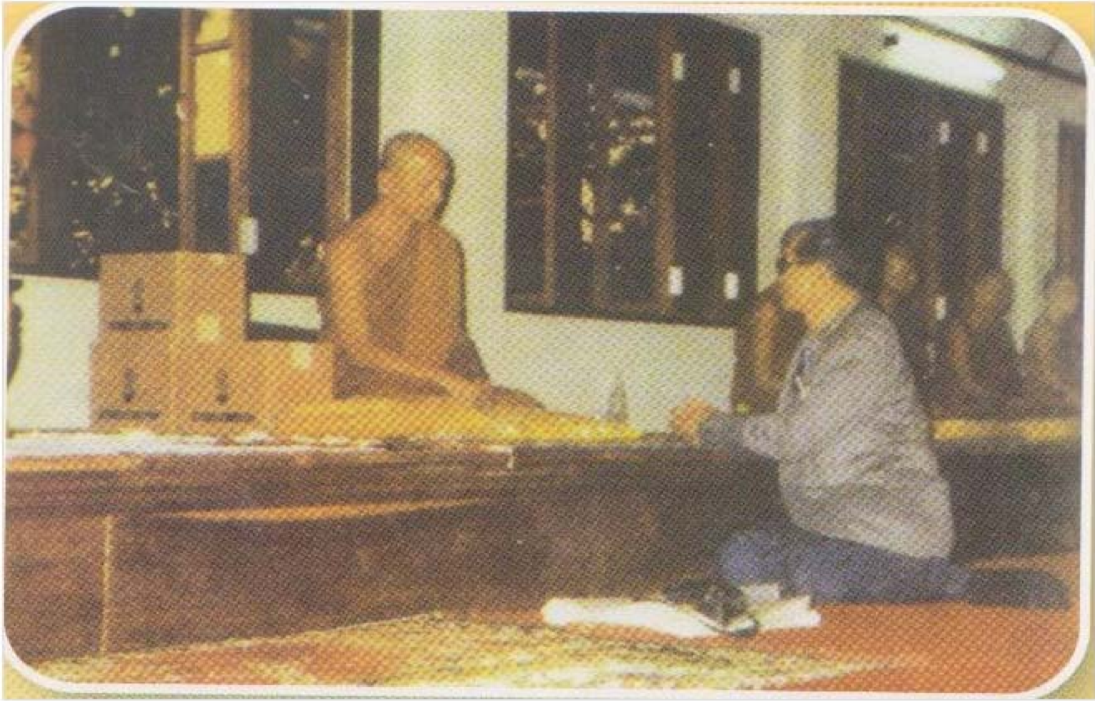

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมวัดอนาลโย
เป็นการส่วนพระองค์ (เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๗)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงกราบนมัสการท่านพระอาจารย์
ณ วัดอนาลโยทิพยาราม

ภายในศาลาหอฉัน

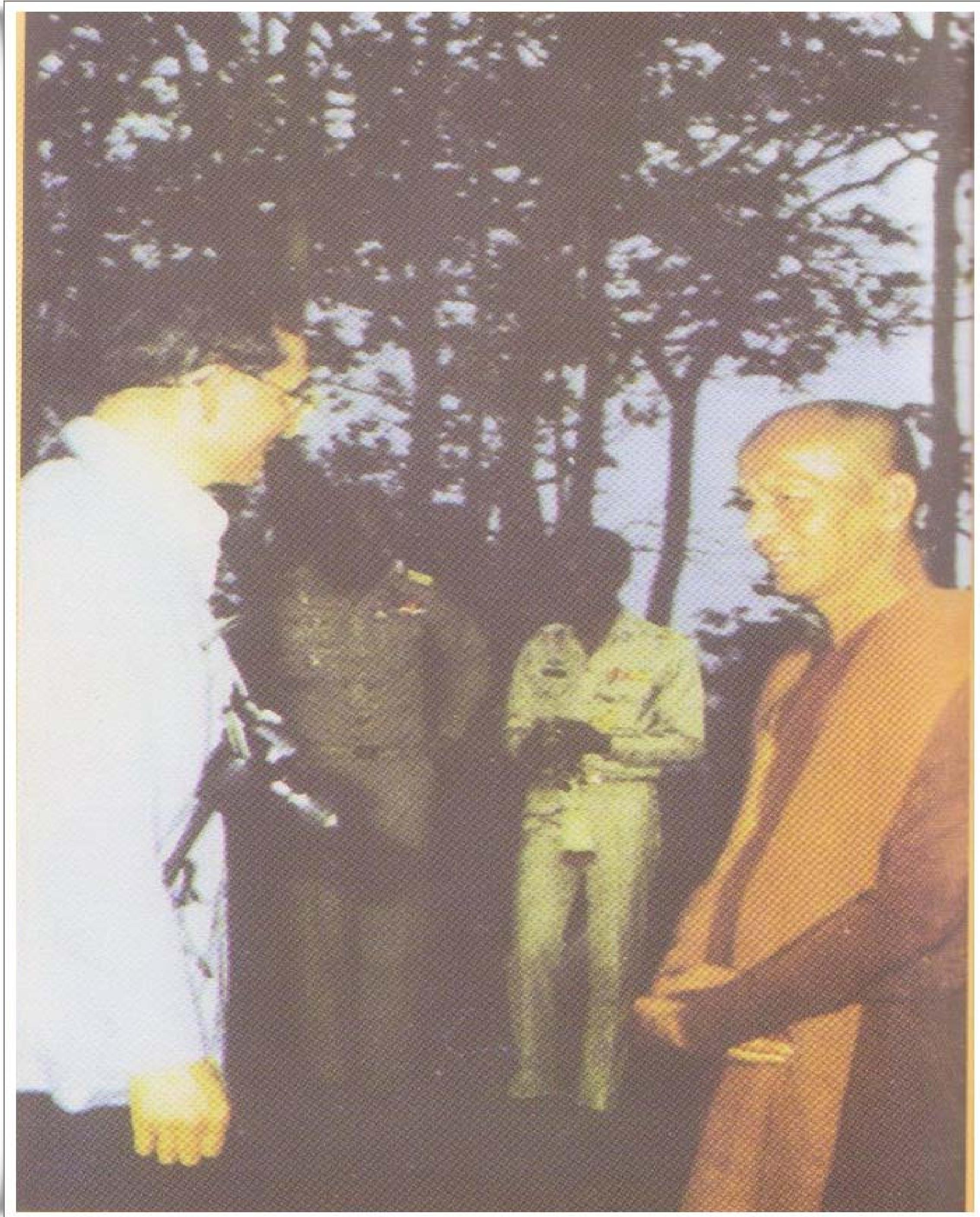

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินมาถึงยอดเขา มิได้เสด็จขึ้นบนศาลาหอฉัน ซึ่งเตรียมไว้เป็นที่รับเสด็จโดยทันที หากทรงถือแผนที่เสด็จพระราชดำเนินด้วยพระบาทไปตามไหล่เขา เพื่อสำรวจสภาพภูมิประเทศเขาบริเวณโดยรอบ หาแหล่งน้ำซึ่งจะเป็นที่กักเก็บกั้นเขื่อนให้ประโยชน์ใช้สอยแก่วัดและไร่นาบริเวณใกล้เคียง

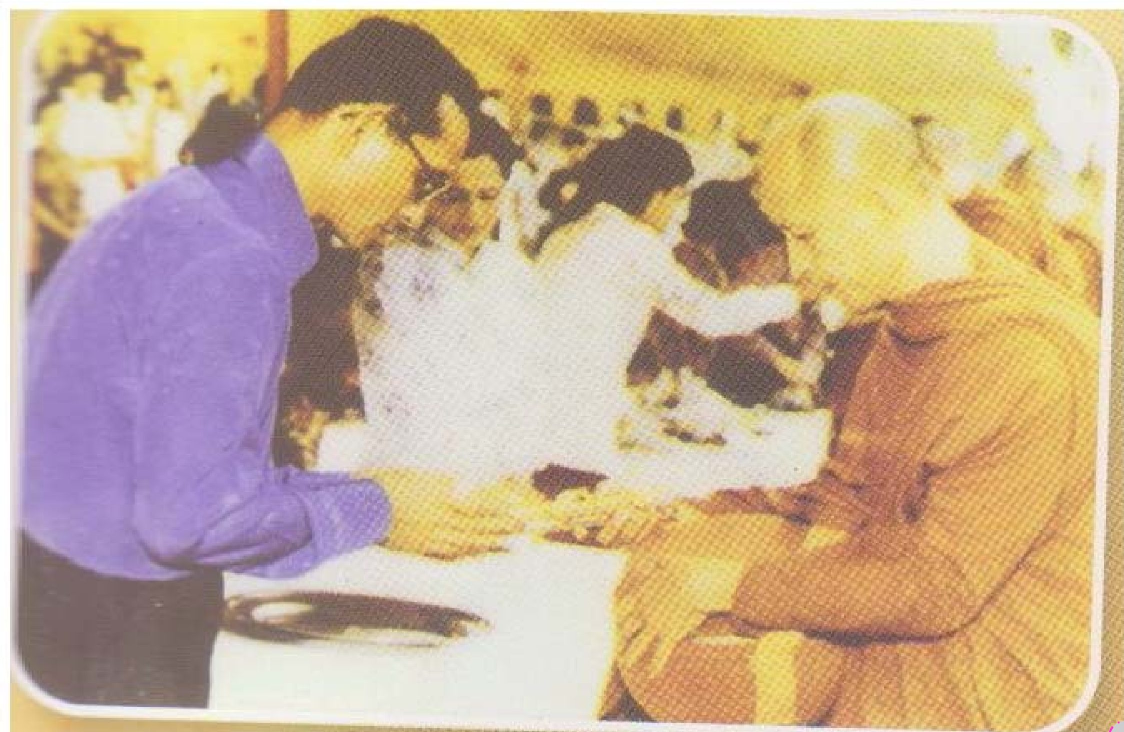
ระหว่างทรงสำราญพระราชอิริยาบถในที่ประทับรับรอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จเยี่ยมนมัสการหลวงพ่อพระอาจารย์ไพบูลย์
เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๖ ณ วัดอนาลโยทิพยาราม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน
ทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

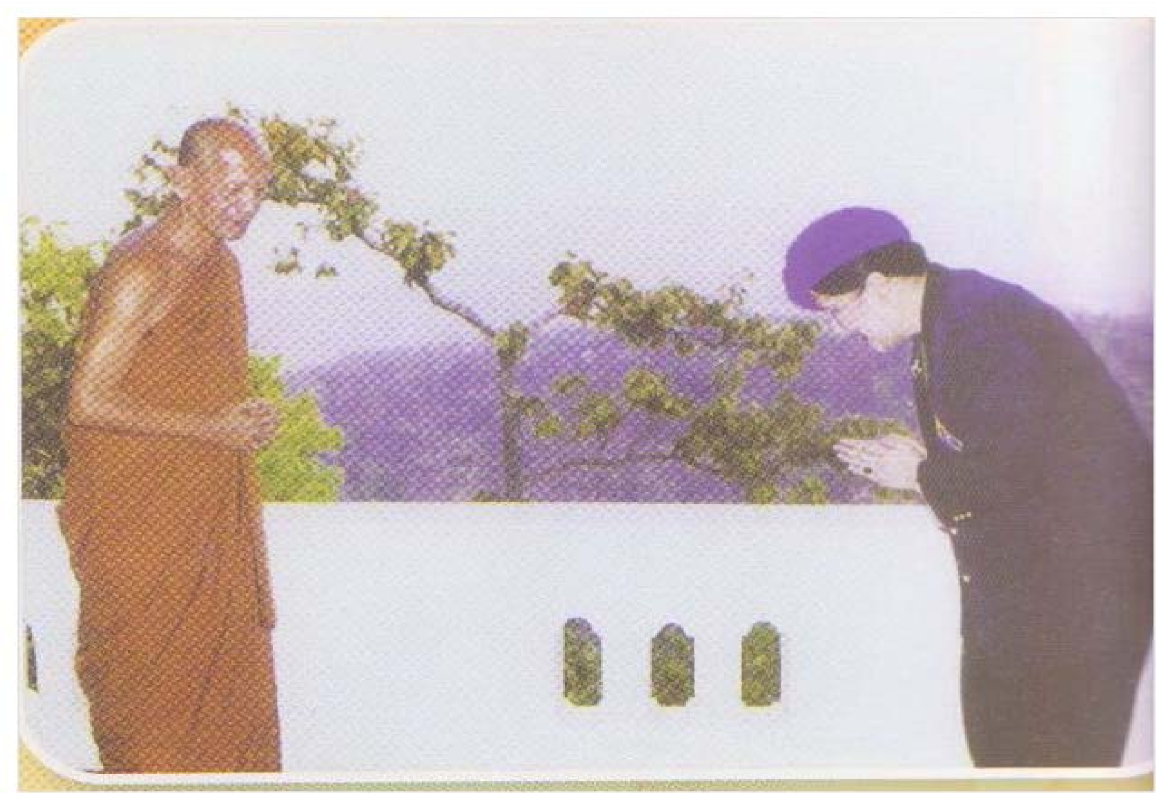
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จทรงบาตรที่วัดอนาลโย

สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
ทรงบาตรถวายท่านพระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังคโล

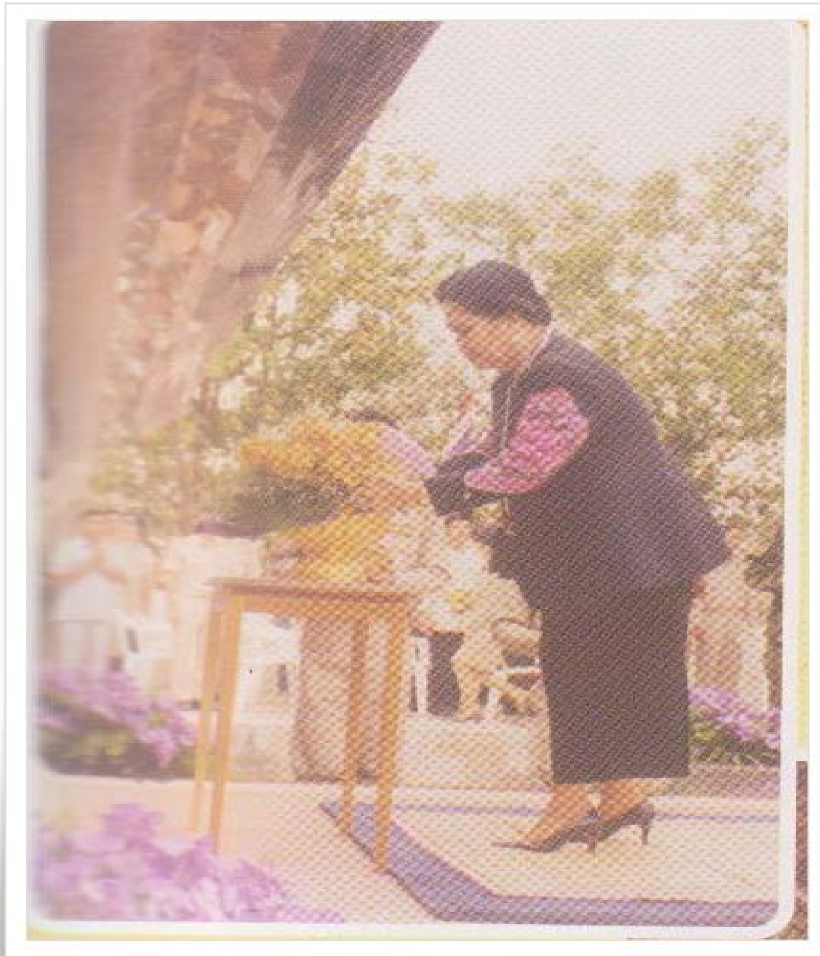

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน
ทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

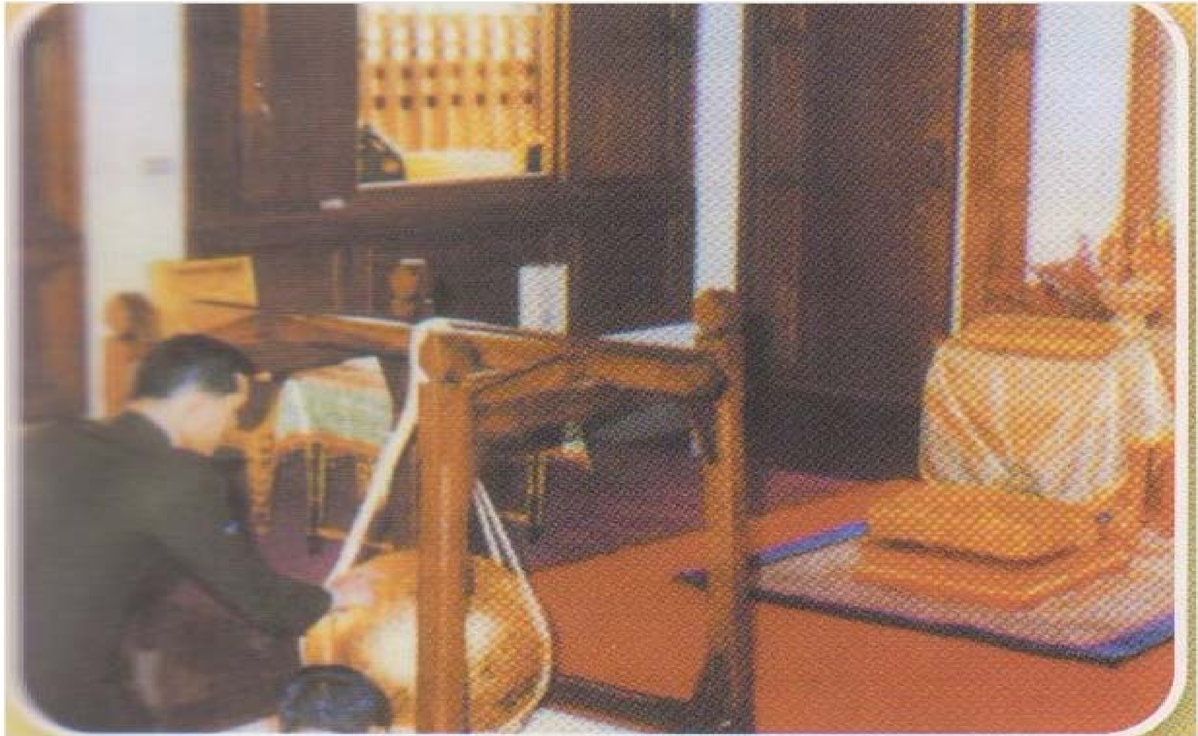

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดพะเยา และ วัดอนาลโย เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๖

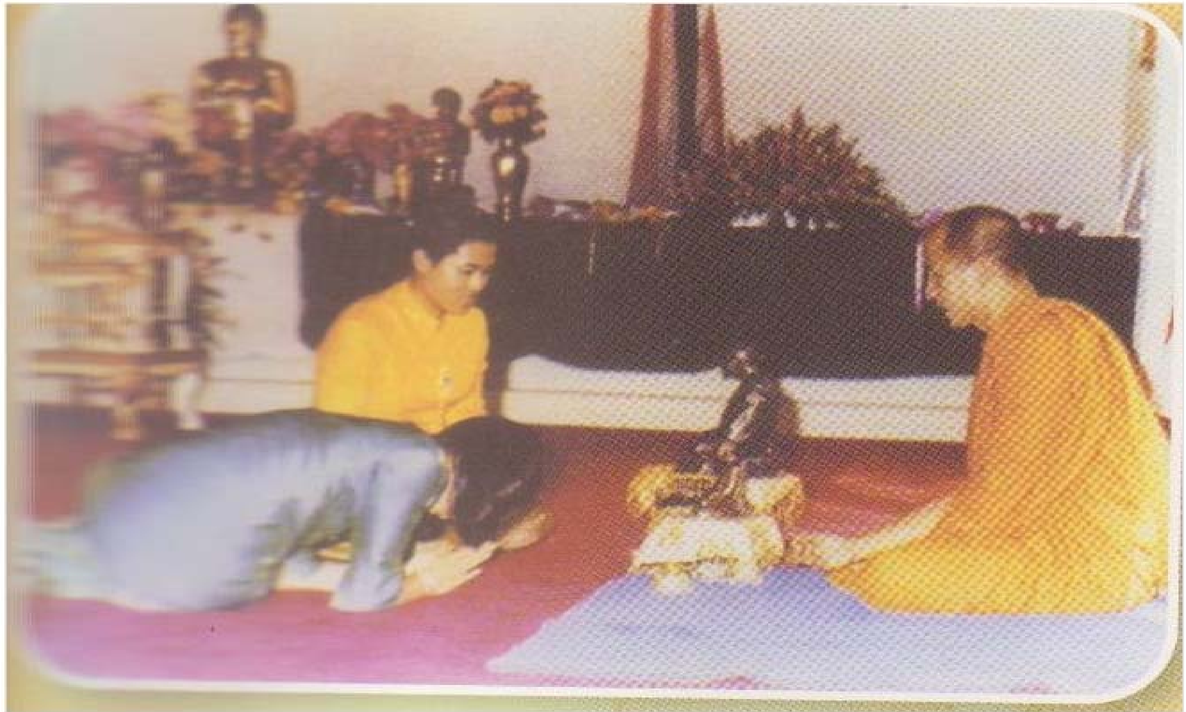

ทรงนมัสการ พระพุทธลีลาองค์ใหญ่

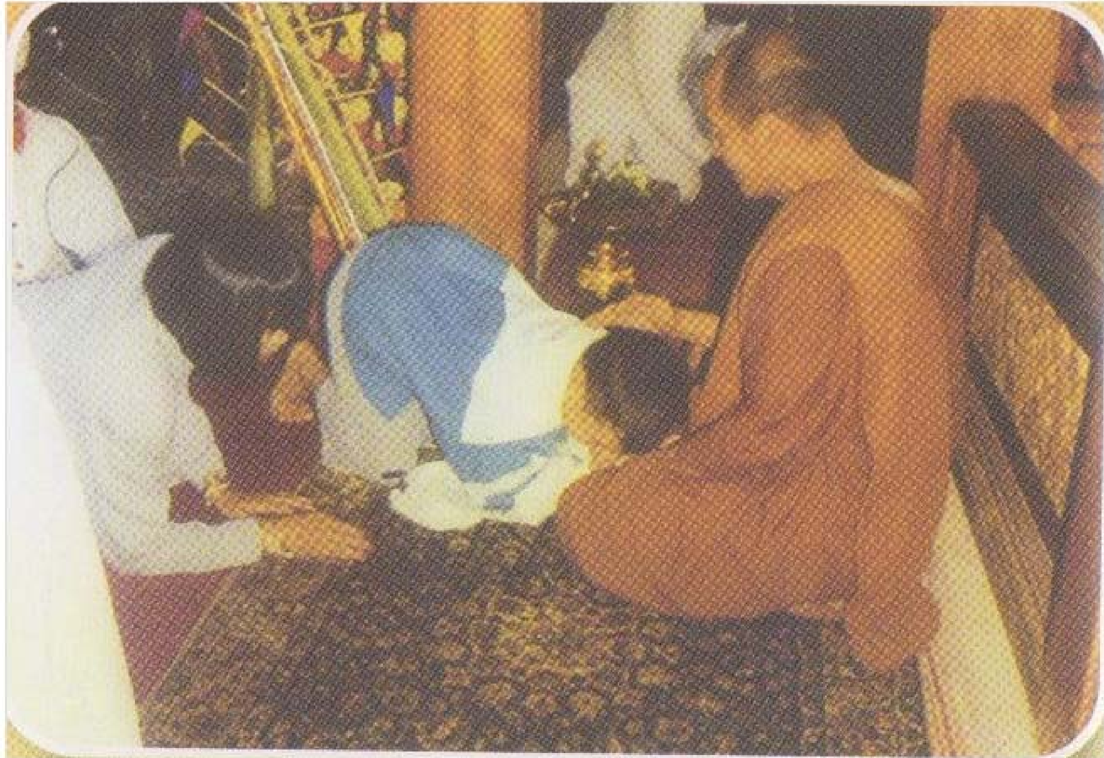

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์
ทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถและบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ
เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๒

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จนมัสการท่านพระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังคโล

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระโอรส พระธิดา เสด็จนมัสการท่านพระอาจารย์ไพบูลย์ สุมังคโล

อ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น : แหล่งน้ำแห่งชีวิต
ผลงานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กตามแนวพระราชดำริ
ถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ชนะเลิศระดับประเทศ

เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการฝายทดน้ำแม่ต๋ำ และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บริเวณโรงเรียนบ้านต๋ำพระแล ในท้องที่ตำบลบ้านต๋ำ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับงานชลประทาน ดังนี้

"ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำตามลำน้ำสาขาต่างๆ ของแม่น้ำอิงในเขตจังหวัดพะเยา เพื่อบรรเทาอุทกภัยสำรับพื้นที่เพาะปลูกในเขตลุ่มน้ำอิง และจัดหาน้ำให้ราษฎร หมู่บ้านต่าง ๆ ดังกล่าว สามารถมีน้ำทำการเพาะปลูกได้ทั้งฤดูฝน ฤดูแล้ง และมีน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค ตลอดปีด้วย"

นายฟอง ไชยสาร อดีตผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยหม้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านตุ่น
ทูลขอพระราชทานอ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น
ณ โรงเรียนบ้านต๋ำพระแล ตำบลบ้านต๋ำ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

กรมชลประทาน โดยโครงการชลประทานพะเยา สำนักชลประทานที่ ๒ ลำปาง จึงได้พิจารณาวางแผนงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น ตามพระราชดำริ ในปีงบประมาณ ๒๕๒๗ เพื่อสนองแนวพระราชดำริ โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

ลักษณะโครงการ

- เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ตามพระราชดำริ
- พื้นที่รับน้ำฝน ๑๐.๕๐ ตร.กม.
- ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ ทั้งปี ๓,๔๗๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
- ปริมาณน้ำเก็บกัก ๕๘๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร
- ขนาดทำนบดิน กว้าง ๘.๐๐ เมตร ยาว ๒๐๖.๐๐ เมตร สูง ๑๘.๐๐ เมตร

ที่ตั้ง

- บ้านห้วยหม้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลตุ่น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
- พิกัด 47 QNB 836 – 167 ระวาง 4947 II ลำดับชุด L 7017

ผลประโยชน์ที่ได้รับ

- สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูฝนได้ ๓,๐๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๕๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่ ๒ ตำบล คือ ตำบลบ้านตุ่น และ ตำบลบ้านสาง รวม ๑๐ หมู่บ้าน ๑,๕๐๐ ครัวเรือน ตลอดจนนำน้ำไปใช้สำหรับการอุปโภค – บริโภค ในพื้นที่

รูป ๓ พื้นที่เพาะปลูกในเขตอ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น

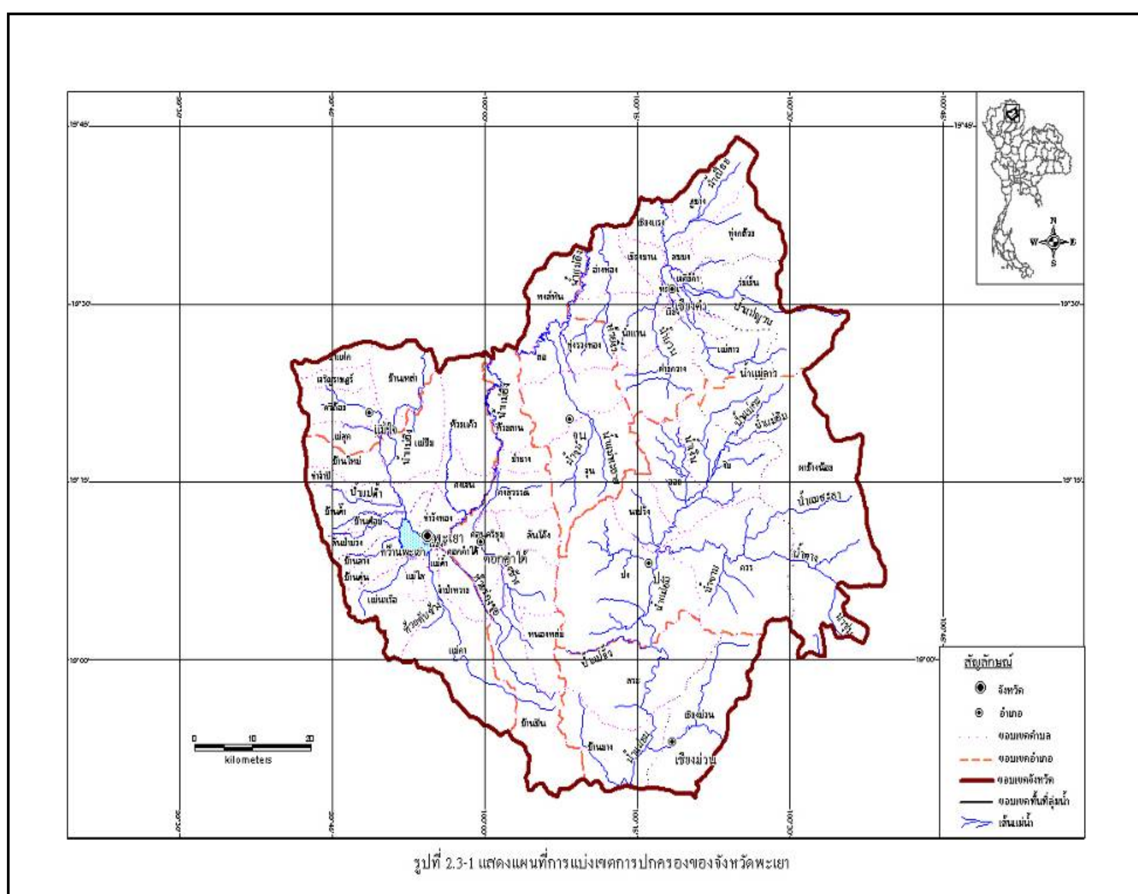
สภาพทั่วไปของพื้นที่

ตำบลบ้านตุ่น อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองพะเยาไปทางทิศเหนือ ระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตร มีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๙๓ สายแม่นาเรือ - แม่ใจ เป็นถนนสายหลักตัดผ่านตำบลบ้านตุ่น ตำบลบ้านตุ่นมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๙.๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๘,๒๙๕ ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ หมู่บ้าน ดังนี้

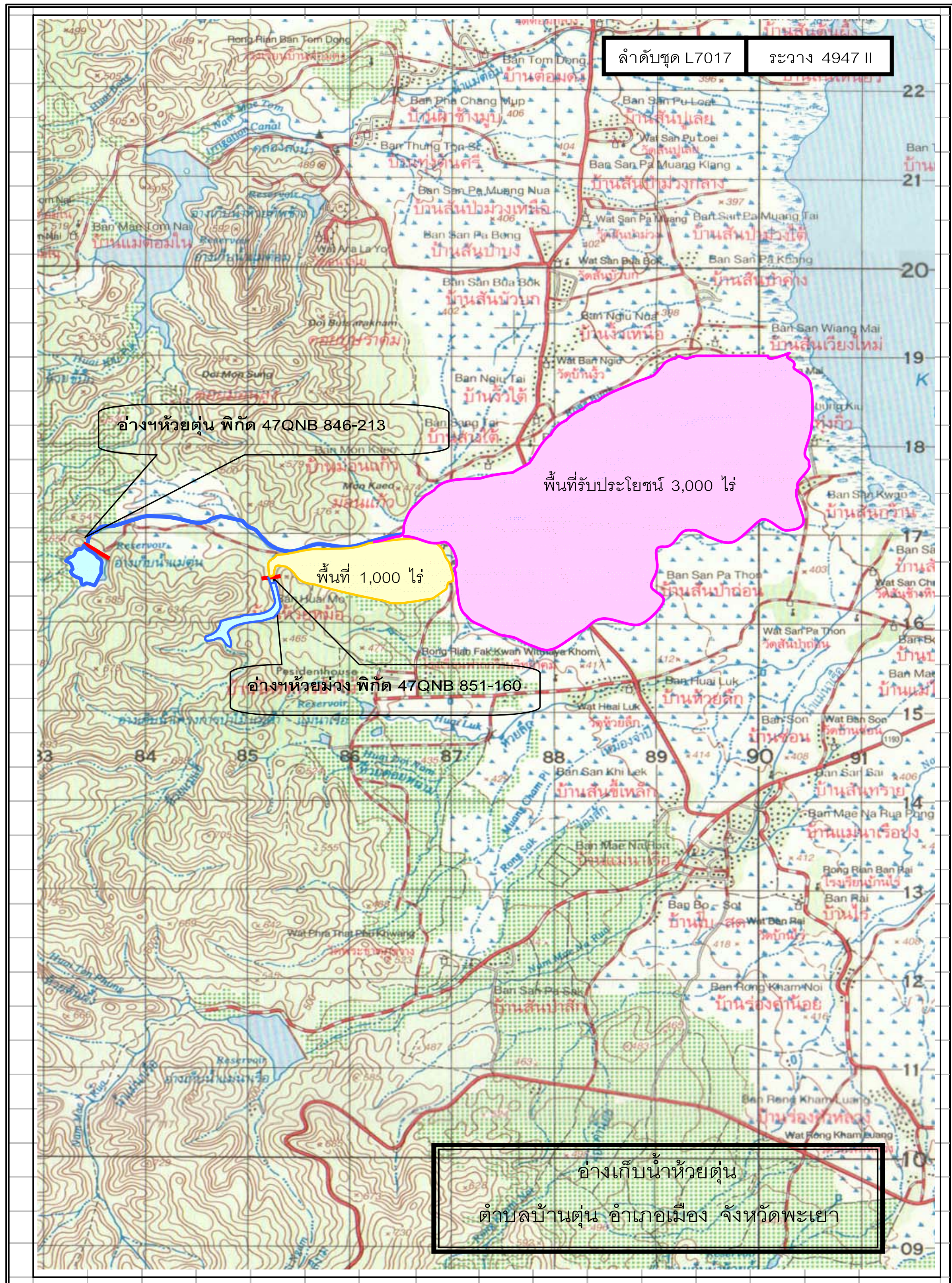
หมู่ที่ ๑ บ้านตุ่นใต้
หมู่ที่ ๒ บ้านตุ่นกลาง
หมู่ที่ ๓ บ้านตุ่นกลาง
หมู่ที่ ๔ บ้านดอกบัว
หมู่ที่ ๕ บ้านห้วยหม้อ
หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยลึก
หมู่ที่ ๗ บ้านตุ่นใต้
หมู่ที่ ๘ บ้านสันกว๊าน
หมู่ที่ ๙ บ้านเหล่า
หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งกิ๋ว
หมู่ที่ ๑๑ บ้านห้วยลึก

สภาพภูมิประเทศตำบลบ้านตุ่น เป็นที่ราบลุ่มติดกับกว๊านพะเยา มีลำห้วยตุ่น และห้วยลึกไหลผ่านพื้นที่ตำบลลงสู่กว๊านพะเยา พื้นที่ทางทิศตะวันตกเป็นพื้นที่ภูเขาสูงชัน

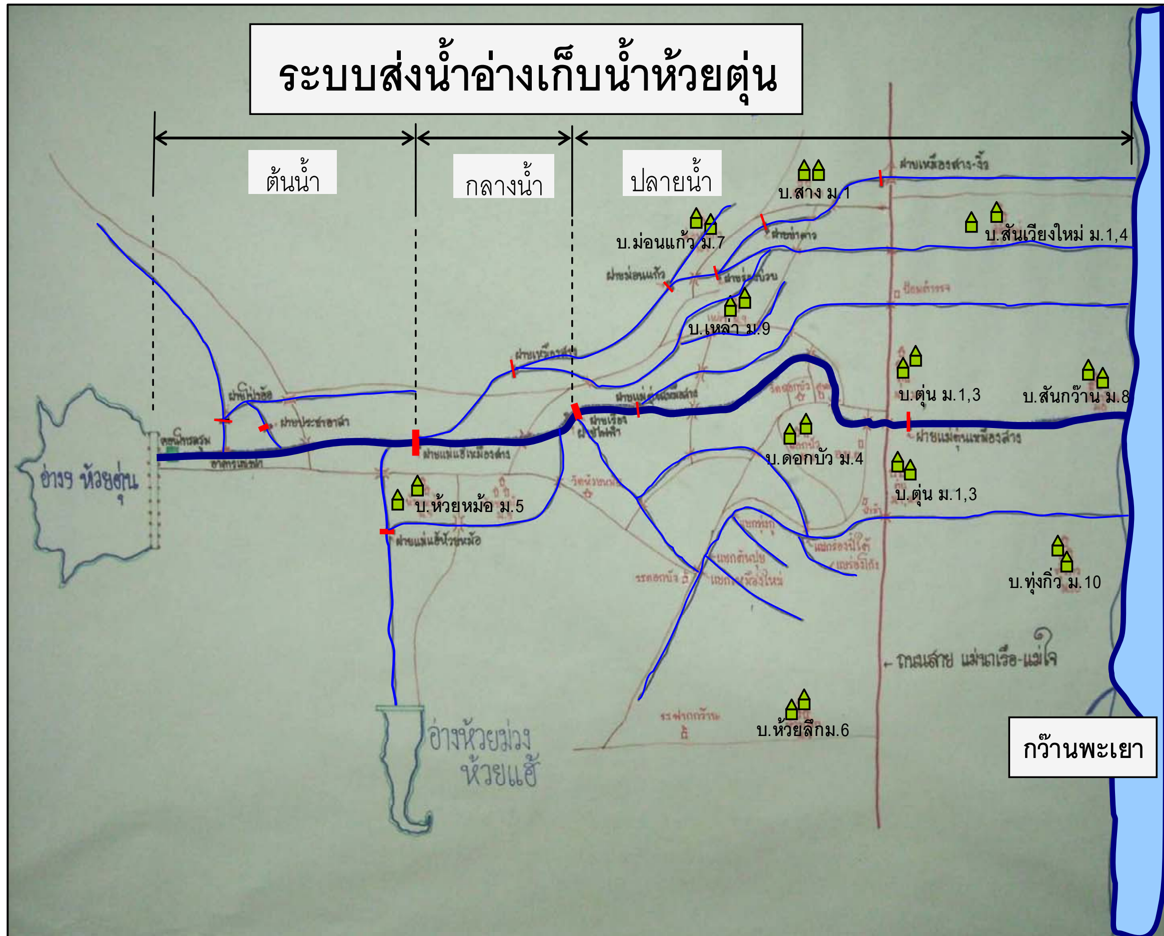
จำนวนประชากรรวมทั้งหมด ๕,๐๙๕ คน แยกเป็นชาย ๒,๕๐๙ คน หญิง ๒,๕๘๖ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๗๕๙ ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร ๑๗๔.๐๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรนับถือศาสนาพุทธ มีประเพณีและวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม มีความเป็นอยู่แบบเครือญาติผูกพัน และ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

รูปที่ 2.3-1 แสดงแผนที่การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพะเยา

รูป ๔ แผนที่แสดงจุดที่ตั้งอ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น

รูป ๕ แสดงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยตุ่น

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจและการเสด็จพระราชดำเนิน
ณ โรงเรียนบ้านต๊ำพระแล ต.บ้านต๊ำ อ.เมือง จ.พะเยา
๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

ทรงพระเจริญ

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจและการเสด็จพระราชดำเนิน

ณ วัดอนาลโย ต.บ้านต๋อม อ.เมือง จังหวัดพะเยา

๑๐ มีนาคม ๒๕๓๖

นายฟอง ไชยสาร อดีตผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยหม้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านตุ่น
ทูลขอพระราชทานอ่างเก็บน้ำห้วยม่วง – แม่แฮ้
ณ ศูนย์ศิลปาชีพวัดอนาลโย ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ : ผลผลิตแห่งการพัฒนา

โครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตรอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ ณ บ้านทุ่งกระเทียม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลภูซาง กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ ได้รับ พระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร อ่างเก็บน้ำร่องส้าน และทรงเยี่ยมราษฎร ในพื้นที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ได้ทรงมีพระราชดำริ เกี่ยวกับงานชลประทาน ดังต่อไปนี้

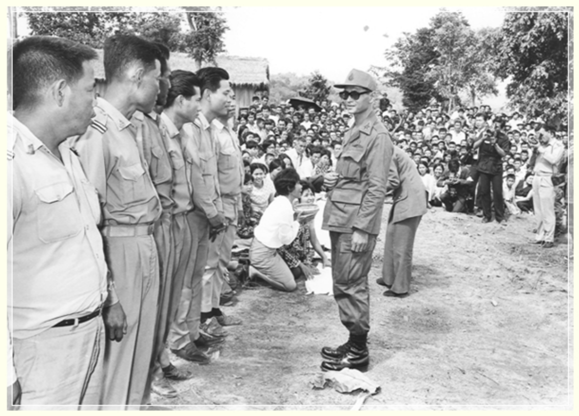

 ควรพิจารณาวางโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก และฝายทดน้ำตามลำน้ำสาขาของแม่ลาว เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรหมู่บ้านต่างๆ ในเขตอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา สามารถทำการเพาะปลูกได้ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง และมีน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ตลอดปีด้วย

พื้นที่ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตรอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นการขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ของบ้านทุ่งกระเทียม ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา จำนวน ๕๗ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา ซึ่งแต่เดิมเคยเป็นที่ตั้งของกองร้อยทหารพรานอาสาสมัครที่ ๑๑ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถทรงเคยเสด็จเยี่ยมในปี พ.ศ.๒๕๑๔ และทรงปลูกต้นขนุนไว้ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ทรงเสด็จเยี่ยม ใน ปี พ.ศ. ๒๕๑๔

และทรงปลูกต้นขนุน เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำร่องส้าน

(๑๒ ก.พ. ๒๕๒๓)

นายสนิท คำงาม ผู้ใหญ่บ้านทุ่งติ้ว (ปี พ.ศ. ๒๕๒๓) ได้ถวายฎีกาขอพระราชทานอ่างเก็บน้ำห้วยไฟเมื่อคราวนั้น กรมชลประทาน โดยโครงการกรมชลประทาน โดยโครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ จึงได้พิจารณาวางแผนการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยไฟตามพระราชดำริขึ้น ซึ่งเป็นโครงการที่มีลำดับความสำคัญเป็นอันดับ แรกโดยใช้เงินงบประมาณชลประทานขนาดเล็ก ในปีงบประมาณ ๒๕๒๕ เพื่อสนองพระราชดำริในการพัฒนาแหล่งน้ำต่อไป โดยมีลักษณะเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก จุดประสงค์ที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือการเพาะปลูกทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้งและเพื่อการอุปโภคบริโภคอ่างเก็บน้ำห้วยไฟอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก่อสร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นเขื่อนดินสูง ๑๔ เมตร ความจุเก็บกักน้ำ ๗๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ผลประโยชน์ ที่คาดว่าจะได้รับ พื้นที่นา ๑,๘๔๐ ไร่พืชไร่ ๖๐๐ ไร่ จำนวนประชากร ๓,๒๐๐ คน ๒ ตำบล ๘ หมู่บ้าน ๑,๒๐๐ ครัวเรือน โดยมีกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๑๘ กลุ่ม มีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๑ คน มีพื้นที่ประมาณ ๒,๔๔๐ ไร่ ปัจจุบันมี นายคำ บัวผัด เป็นประธานกลุ่ม

ในปีพ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดทำโครงการประกวดคัดเลือกผลงานการขยายโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี และ กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไฟอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขัน ปรากฏว่า ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในเขตภาคเหนือ

ด้านบริหารจัดการ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้**เข้ารับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้ใหญ่บ้านบ้านทุ่งกระเทียม จึงทรงทราบว่า ชาวบ้าน ทุ่งกระเทียมประสบปัญหาราคากระเทียมตกต่ำ จึงทรงพระราชทานพระราชกระแสให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ดำเนินงานโครงการช่วยเหลือปัญหาราคากระเทียมตกต่ำให้กับราษฎร มูลนิธิชัยพัฒนาสนองพระราชดำริและเริ่มเข้ามาดำเนินการเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ โดยมีนายลลิต ถนอมสิงห์ ตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และ ม.ร.ว.ศรีเฉลิม กาญจนภู ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการ ๒ สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาราคากระเทียมตกต่ำ เช่น การแปรรูปกระเทียม การตลาด การลดต้นทุนการผลิต การรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่ายตรงกับตลาดกลาง แต่ที่ประชุมยังไม่มีข้อสรุปถึงแนวทางการแก้ปัญหาเนื่องจากกระบวนการดำเนินการเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย และ มีการเชื่อมโยงกัน ซึ่งผลสำเร็จจะต้องมีการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

นายคำ บัวผัด ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ
เข้ารับพระราชทานรางวัลฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านทุ่งกระเทียม

หลังจากนั้นก็ได้เข้ามาประชุมเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการอีกหลายครั้ง จนสรุปว่าจะดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกพืชหลังนาขึ้นมาโดยมีเกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกในเบื้องต้น ๒๗ ราย โดยให้แต่ละรายปลูกกระเทียมรายละ ๒ ไร่ เพื่อเป็นการนำร่องก่อน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ต่อมาทางมูลนิธิชัยพัฒนาได้สรุปรายละเอียดนำเรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา และได้เกิดแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พัฒนาเกษตรอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ จังหวัดพะเยา โดย **นางสาวเรืองวรรณ บัวนุช ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา** (ขณะนั้น) ร่วมกับสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตรอ่างเก็บน้ำห้วยไฟอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการจัดตั้งคณะอำนวยการ คณะทำงานในพื้นที่ของโครงการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาเป็นประธานในการดำเนินงาน

ตลอดระยะเวลาที่ยาวนานกว่า ๕๐ ปี ของการทุ่มเททรงงานหนักและอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดจนอาจกล่าวได้ว่า ตลอดรัชกาลแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ตั้งแต่เริ่มต้นจวบจนปัจจุบัน พระองค์ได้ทรงได้ความสำคัญอย่างยิ่งยวด และ เน้นหนักไปในเรื่องของการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของการเกษตร ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของแผ่นดินให้บรรเทาเบาบางเป็นสำคัญ เพื่อให้เกษตรกรที่ยังลำบากแร้นแค้นอยู่นั้น ได้ **“พออยู่ พอกิน”** และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามสมควรแก่อัตภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นรากฐานของการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เข้าสู่ระดับของการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับที่สูงขึ้นไปในอนาคต อันจะเป็นการสร้างความมั่นคงแข็งแรงแก่ประเทศชาติเป็นองค์รวม

การขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดพะเยา

ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมและทรงเปิดโครงการศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตรอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ บ้านทุ่งกระเทียม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

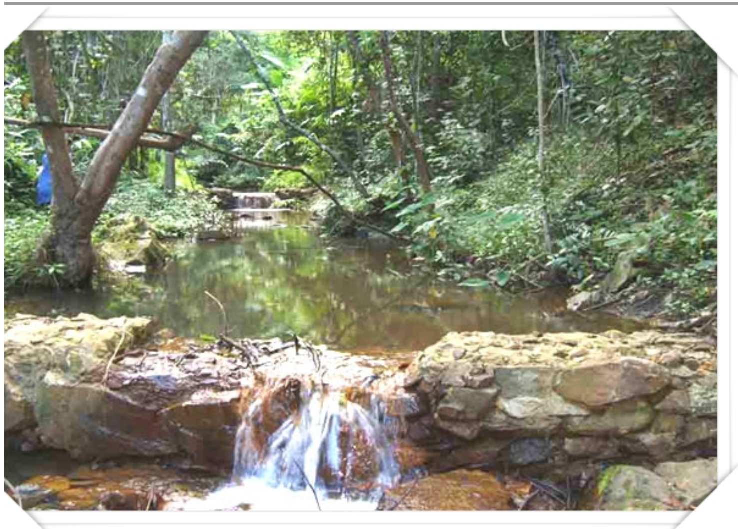
จุดที่ ๑ ต้นน้ำ และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

จุดเริ่มเส้นทางเดิน
ศึกษาธรรมชาติ
ต้นน้ำของลำห้วยไฟ
และฝายชะลอน้ำ
จำนวน ๙๐ แห่ง
ที่ดำเนินการก่อสร้าง
โดยใช้แรงงานสมทบ
จากกลุ่มผู้ใช้น้ำ และชุมชน

ศาลาจัดแสดงนิทรรศการ
โดย อุทยานแห่งภูซาง
เพื่อถวายการรับเสด็จ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ภาพฝายชะลอน้ำ
จำนวน ๙๐ แห่ง
ที่ก่อสร้างขึ้น
เนื่องในโอกาสที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
มีพระชนม์มายุครบ
๘๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระดำเนินศึกษาบริเวณต้นน้ำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปลูกต้นยางแดง

นายประดับ กลัดเข็มเพชร
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา
และพัฒนาห้วยฮ่องไคร้
ถวายรายงาน
เบิกตัวผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณ
ในการก่อสร้างฝายชะลอน้ำ

ตัวแทนบริษัทปูนอินทรีย์ และบริษัทปูนดีไลท์ เข้ารับพระราชทานของที่ระลึก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ทรงก่อสร้างฝายชะลอน้ำ

จุดที่ ๒ สันอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ

นายชลิต ดำรงศักดิ์
อธิบดีกรมชลประทาน
ถวายรายงาน
และนำชมนิทรรศการ
บนสันอ่างเก็บน้ำห้วยไฟฯ

นายคำ บัวผัด ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างฯ
ห้วยไฟ และ นายสนิท คำงาม
ผู้ถวายฎีกาขอพระราชทานอ่างเก็บน้ำห้วยไฟฯ
ถวายรายงาน และนำชมนิทรรศการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ทรงปล่อยปลาลงในอ่างเก็บน้ำ
โดย กรมประมง

จุดที่ ๓ ศูนย์เรียนรู้พัฒนาการเกษตรฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ทรงปลูกต้นขนุน

นางสาวเรืองวรรณ บัวนุช
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา
ถวายรายงาน

นายสุธี ภู่จินดา
นายอำเภอภูซาง
เข้ารับพระราชทานต้นขนุน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ทรงเปิดที่ทำการ
ศูนย์เรียนรู้พัฒนาการเกษตร
อ่างเก็บน้ำห้วยไฟ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมชมนิทรรศการภายในที่ทำการศูนย์ฯ ซึ่งมีส่วนราชการต่างๆ มากมาย

๑. เป็นการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จังหวัดพะเยาร่วมกับสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตร อ่างเก็บน้ำห้วยไฟ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ บ้านทุ่งกระเทียม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบพอเพียงให้แก่หน่วยงานราชการ เอกชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดและต่างจังหวัดที่สนใจและศึกษาดูงาน

๒. ส่งเสริมการผลิตและการพัฒนาผลผลิตกระเทียม

กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการศึกษาวิจัยการพัฒนาพันธุ์กระเทียมของชุมชน และ นำผลผลิตกระเทียมสดมาทำการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและช่วยยืดอายุการเก็บรักษา ซึ่งสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ได้นำกระเทียม ย่ามสะพาย และปุ๋ยอินทรีย์ ติดตราสัญลักษณ์ **“ภัทรพัฒน์”** (Patpat) เปิดตัวเมื่อวันที่ ๙-๑๑ กันยายน ๒๕๕๒ ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร

๓. การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓.๑ ส่วนด้านต้นน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ

เกิดความยั่งยืนของต้นน้ำ ด้วยการปลูกป่า ปลูกแฝก และก่อสร้างฝายชะลอน้ำ ทำให้เกิดความชุ่มชื่นแก่ป่ามีน้ำไหลตลอดทั้งปี แล้วมีสัตว์ป่ากลับเข้ามาในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

๓.๒ ส่วนด้านกลางน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ

- เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำเป็นระบบ ด้วยการบูรณาการร่วมกันระหว่างชุมชน กลุ่มผู้ใช้น้ำและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- มีการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การเลี้ยงปลา การสาธิตและศึกษาการปลูกพืชหลังนา และการส่งเสริมการเพาะเห็ด
- ส่งเสริมชุมชนในการบริหารจัดการด้านการเกษตรเป็นระบบยึดหลัก “ผลิตได้ ขายเป็นเน้นคุณภาพ”

๓.๓ ส่วนด้านท้ายน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยไฟ

เดิมเกษตรกรและพื้นที่ไม่มีการเพาะและไม่มีน้ำในการอุปโภค- บริโภค ณ ปัจจุบัน พื้นที่ก็มีการเพาะปลูกมีน้ำใช้ และเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์”

๔. กระบวนการที่มีส่วนร่วม

ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน เกษตรกร และ ส่วนราชการ โดยยึดหลัก “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งในปัจจุบันมีกลุ่มต่างๆ จำนวน ๑๗ กลุ่ม สามารถบริหารจัดการกลุ่มของตนเองได้ โดยนำผลผลิตที่ได้มาเลี้ยงชีพและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม และ นำผลิตภัณฑ์และหัตถกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจำหน่ายให้แก่หน่วยงานราชการ เอกชนและประชาชนทั่วไปที่มาศึกษาดูงาน ณ พื้นที่โครงการฯ

บ้านเล็กในป่าใหญ่ บ้านหนองห้า : ชุมชนแห่งต้นน้ำลำธาร

เดิมพื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของชุมชนชาวเขาเผ่าเย้า บ้านหนองห้า ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา อยู่อาศัยและทำกินประมาณ ๒๐-๓๐ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ปลูกพืชเสพติด คือ ทำไร่ฝิ่น ทำการเกษตร โดยปลูกข้าว ปลูกพืชไร่พวกข้าวโพด และไม้ผลเมืองหนาว เช่น ท้อ บ๊วย สาลี่ เป็นต้น พื้นที่เกษตรนี้มีอากาศค่อนข้างเย็น และมีน้ำตลอดทั้งปีแต่เนื่องจากชุมชนต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับเส้นทางเดินเท้าระยะทางประมาณ ๖-๗ กิโลเมตร ถึงหมู่บ้านที่ใกล้ที่สุดที่จะติดต่อกับในเมืองได้ เวลาเกิดการเจ็บป่วยต้องแบกหามคนป่วยไปรักษา ใช้เวลาเดินทางมาก จึงทำให้ชุมชนบ้านเย้าหนองห้านี้ค่อยๆ ย้ายออกมาตั้งถิ่นฐานใหม่ที่บ้านต้นผึ้ง หมู่ที่ ๑๖ ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยย้ายออกมาคราวละ ๓-๔ ครัวเรือน จนพื้นที่บ้านเย้าหนองห้าไม่มีชุมชนและชาวบ้านอาศัยและทำกิน กลายเป็นที่รกร้างว่างเปล่า

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จ - พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่แนวชายแดนประเทศไทย-ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว บริเวณดอยยอดห้วยน้ำลาว บ้านเย้าหนองห้า ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พิกัด PB 606524 ทรงพบว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าวได้ถูกบุกรุกแผ้วถางป่าเป็นพื้นที่กว้างขวาง บางส่วนของพื้นที่มีการปลูกพืชเสพติด ประกอบกับมีปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชดำริให้แม่ทัพภาคที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้อำนวยการสำนักงานทหารพัฒนาภาค ๓ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ร่วมประชุมปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาประกอบกับมีราษฎรไทยภูเขาเผ่าต่างๆ ได้เคยถวายฎีการ้องทุกข์ขอพระราชทานความช่วยเหลือเรื่องที่ทำกินเป็นจำนวนมาก จึงทรงมีพระราชดำริที่จะให้ราษฎรเหล่านั้นเข้ามาช่วยฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณบ้านหนองห้า เพื่ออนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธาร โดยจะดำเนินการขอใช้พื้นที่ของกรมป่าไม้จัดทำเป็น **"โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่"** และมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะให้การสนับสนุนฝึกอบรมศิลปาชีพ และปลูกฝังความรู้เรื่องการเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ราษฎรที่จะเข้ามาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว **ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างผสมกลมกลืน โดยคนเป็นผู้พิทักษ์รักษาป่า – ป่าให้ความร่มเย็น และ เป็นแหล่งผลิตอาหารของคน**

พระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

"รักษาสภาพป่าที่สมบูรณ์ไม่ให้ถูกทำลาย"

"ฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายให้คืนสู่สภาพธรรมชาติโดยให้มีทั้งป่าธรรมชาติและป่าไม้ใช้สอย"

"พัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรให้ดีขึ้น ให้มีอาชีพและที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง โดยไม่ให้ได้รับความเดือดร้อนเพื่อให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่ โดยราษฎรเป็นผู้รักษาป่า"

วิสัยทัศน์

ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างผสมกลมกลืน โดยคนเป็นผู้พิทักษ์รักษาป่า-ป่าให้ความร่มเย็น และเป็นแหล่งผลิตอาหารของคน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
๒. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการให้คนอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืนในลักษณะ **"บ้านเล็กในป่าใหญ่"**
๓. เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อไป

ขนาดและที่ตั้ง

โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ บ้านหนองห้า มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๖ ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ภาพก่อนเริ่มโครงการ

คณะสำรวจพื้นที่ ประกอบด้วยสำนักพระราชวัง, ทหาร, เจ้าหน้าที่ป่าไม้
เพื่อหาพื้นที่ดำเนินการโครงการตามพระราชดำริ

บริเวณหมู่บ้านบ้านเย้าหนองห้าก่อนการเริ่มต้นโครงการฯ

สภาพบ้านเย้าหนองห้าก่อนการเริ่มต้นโครงการฯ

ภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการฯ

สภาพหมู่บ้านเมื่อเริ่มต้นโครงการฯ

บริเวณพลับพลาทรงงานเมื่อเริ่มต้นโครงการฯ

ภาพโครงการฯ ปัจจุบัน

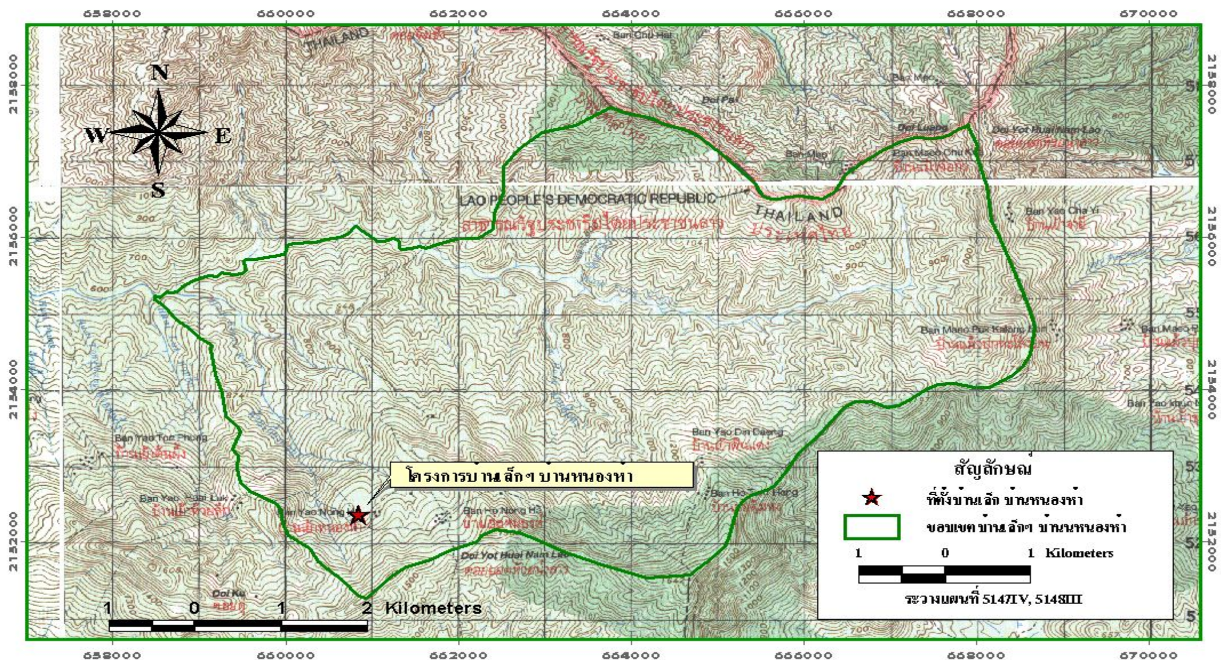
ภาพบริเวณพลับพลาทรงงาน

สภาพทั่วไป

โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ บ้านหนองห้า มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๐ ตาราง-กิโลเมตร หรือประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำเปื่อย ป่าน้ำหย่วน และป่าน้ำลาว และอยู่ในลุ่มน้ำหลักคือลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำสาขาคือ ลุ่มน้ำลาว ลุ่มน้ำย่อยได้แก่ ลุ่มน้ำญวน น้ำลาว อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำจีน ๑ A ในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยจัดการต้นน้ำดอยผาหม่น สังกัดศูนย์จัดการต้นน้ำที่ ๒ จังหวัดเชียงราย ส่วนจัดการต้นน้ำสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในท้องที่ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ดำเนินการประมาณ ๒๐๐ ไร่

มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จดชายแดนไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันออก	จดอุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน
ทิศใต้	จดบ้านคะแนง ตำบลน้ำลาว อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันตก	จดห้วยน้ำญวนและบ้านต้นผึ้ง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

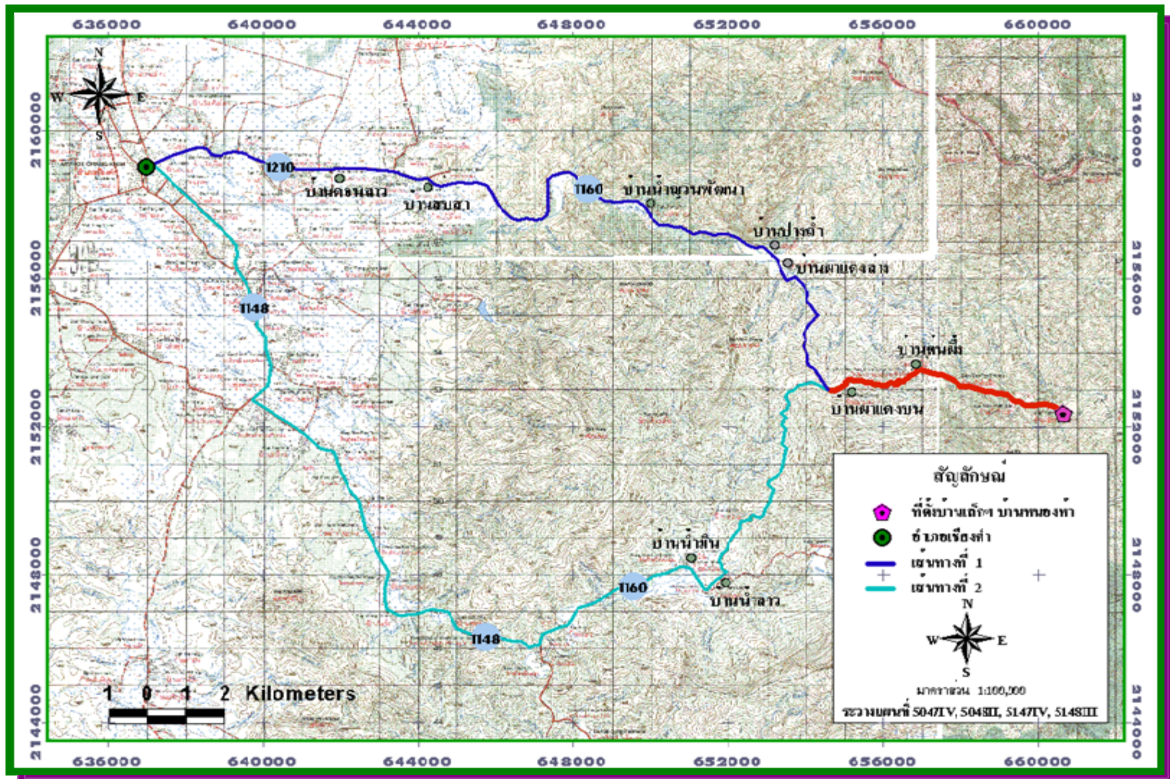
แผนที่แสดงที่ตั้งโครงการบ้านเล็กฯ บ้านหนองห้า

เส้นทางคมนาคม

การเดินทางโดยรถยนต์จากจังหวัดพะเยาไปยังโครงการฯ สามารถเดินทางโดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๒๑ ผ่านอำเภอดอกคำใต้ และผ่านอำเภอจุนจนถึงอำเภอเชียงคำเป็นระยะทาง ๗๖ กิโลเมตร และสามารถเดินทางต่อถึงโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ บ้านหนองห้า ได้ ๒ เส้นทาง

๑. จากอำเภอเชียงคำ ผ่านบ้านปางถ้ำ บ้านผาแดงบน หน่วยจัดการต้นน้ำดอยผาหม่นและผ่านบ้านต้นผึ้ง จนถึงโครงการฯ ระยะทาง ๓๖ กิโลเมตร

๒. จากอำเภอเชียงคำ โดยใช้ทางหลวง ๑๑๔๘ ผ่านบ้านแฮะ และใช้ทางหลวงชนบท ๑๑๖๐ ผ่านบ้านผาแดงบน หน่วยจัดการต้นน้ำดอยผาหม่นและผ่านบ้านต้นผึ้ง จนถึงโครงการฯ ระยะทาง ๔๔ กิโลเมตร โดยใช้เวลาในการเดินทางด้วยรถยนต์จาก จังหวัดพะเยาถึงโครงการฯ ประมาณ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที

แผนที่เส้นทางคมนาคมจากอำเภอเชียงคำถึงโครงการ

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

- การประกอบอาชีพ ราษฎรจะทำงานรับจ้างจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ทำการเกษตร ทำเครื่องเงิน และทำงานผ้าปักผ้าทอ และสนับสนุนในการปลูกต้นกาแฟ ทำให้มีรายได้จากการขายกาแฟกะลา
- รายได้เฉลี่ยของราษฎร ๓๘,๐๐๐ บาท/ครอบครัว/ปี (สำรวจปี ๒๕๕๓)
- การศึกษา ชาวบ้านทุกคนจะได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษา โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือกลุ่มเด็ก และกลุ่มผู้ใหญ่ ซึ่งหลังจากผ่านมาแล้วถึง ๘ ปี ทำให้ชุมชนมีการพัฒนาชีวิตดีขึ้น ทั้งรายบุคคล ครอบครัว และชุมชน ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น รู้จักคิด และทำอย่างมีเหตุผล มีการพัฒนาทักษะภาษาไทยทั้ง ๔ ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ชุมชนรู้ประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
- ศาสนา ราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์
- ด้านสาธารณสุข การรักษาพยาบาลเบื้องต้นจากอนามัยของตำบล และประจำหมู่บ้าน ใช้น้ำประปาภูเขา ที่ค่อนข้างสะอาด ต้มน้ำก็สามารถบริโภคได้ มีการใช้ส้วมซึมที่ถูกสุขลักษณะร้อยเปอร์เซ็นต์ จากการสำรวจของสาธารณสุขอำเภอ มีการวางแผนครอบครัว

ลักษณะภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นพื้นที่สูงชัน มีความลาดชันโดยประมาณ ๒๕-๖๐ % มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง ๖๐๐-๑,๖๔๒ เมตร มียอดสูงสุดคือ ดอยผาช้าง ความสูง ๑,๖๔๒ เมตร รองลงมาคือ ดอยอานม้าสูง ๑,๖๐๐ เมตร ดอยยอดห้วยน้ำลาว สูง ๑,๕๖๓ เมตร ดอยไผ่สูง ๑,๓๖๖ เมตร ดอยหลวงสูง ๑,๓๑๐ เมตร ขอบด้านทิศเหนือเป็นเทือกเขายาวต่อกับด้านทิศตะวันออกลงมาถึงด้านทิศใต้เป็นสันเขาสูง รูปร่างคล้ายเกือกม้า มีห้วยย่อยจำนวนมากไหลลงสู่ห้วยน้ำญวนและห้วยน้ำลาว ก่อนจะไหลออกทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ลงสู่แม่น้ำอิง แม่น้ำลาวและแม่น้ำโขงตามลำดับ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสองสาย คือ น้ำญวน และน้ำลาว

สภาพความเป็นอยู่ของราษฎร

๑. จัดตั้งบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ ขึ้นที่บ้านหนองห้า อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

๒. จัดตั้งหมู่บ้านและโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต จำนวน ๒๐ ครอบครัว ๔ ชนเผ่า ดังนี้

- ราษฎรชาวเขาเผ่าเย้า จำนวน ๔ ครอบครัว
- ราษฎรชาวเขาเผ่าอาข่า จำนวน ๔ ครอบครัว
- ราษฎรชาวเขาเผ่ามูเซอ จำนวน ๓ ครอบครัว
- ราษฎรชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง จำนวน ๙ ครอบครัว

๓. จัดสรรที่ดินเพื่อทำกิน โดยยึดแนวพระราชดำริระบบเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ดูแลรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารบริเวณลุ่มน้ำญวน

๕. พัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างความมั่นคงและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ – ทรัพยากรธรรมชาติ โดยยึดหลักการ คนกับป่า อยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลและยั่งยืน

ราษฎรเผ่าเย้า

ราษฎรเผ่าอาข่า

ราษฎรเผ่ามูเซอ

ราษฎรเผ่ากะเหรี่ยง

จำนวนประชากร

ราษฎรประกอบด้วย ๔ ชนเผ่า ได้แก่ เผ่าเย้า เผ่าอาข่า เผ่ามูเซอ และเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน ๑๔ ครอบครัว ๕๖ คน

แผนผังสังเขปโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านหนองห้า

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

แปลงนารวม

แปลงดอก

กลุ่มบ้านกะเหรี่ยง

สาธารณสุข

ศูนย์ฝึกอาชีพ

กลุ่มบ้านมูเซอ

โรงเรียน

ร้านค้าชุมชน

กลุ่มบ้านอาข่า

แปลงเกษตร

พลับพลาทรงงาน

เรือนเพาะชำ

กลุ่มบ้านเย้า

ศาลารับรอง

ที่ประทับชั่วคราว

ศาลาอเนกประสงค์

จทบ.พะเยา

สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15

เผ่าเย้า
1. นายเจี้ยวเส็ง พิพัฒน์เธียรชัย
2. นายยุทธนา แซ่ลี้
3. นายเกาเฟือย แซ่จ๋าว
4. นายวินัย แซ่จ๋าว

เผ่าอาข่า
1. นายอาจู มือแล
2. นายอาแม เชอะมือ
3. นางสาวหมี่มะ เยเบียน
4. นายอาป่า เชอมือ
5. อาผ่า มาเยอะ
6. นายกระพัน เชอมือ

เผ่ามูเซอ
1. นายจะอือ จะจ๋า
2. นายนาหมอ จะกอแหล
3. นายเอ่เจ จะลา

เผ่ากะเหรี่ยง
1. นายอนุชิต บุญมา
2. นายสมคิด พิชิตไพรสัณฑ์
3. นายอุทัย บุญเขตอุดร
4. นายสิงห์คำ เชาว์ภูมิมงคล

พระราชกรณียกิจ

พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่ บ้านเย้าหนองห้า ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และ มีพระราชดำริให้จัดตั้ง **"โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่"**

ครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร และได้ทรงมีพระราชเสาวนีย์ ดังนี้

๑. ทรงรับสั่งให้ธนาคารข้าวในโครงการฯ มีข้าวอยู่ในธนาคารข้าวตลอดเวลาเนื่องจากราษฎรในโครงการฯ ทำนาไม่ได้ผลเต็มที่ มากนัก

๒. ทรงรับสั่งให้ราษฎรในโครงการฯ ทดลองทำเครื่องเงินเป็นรูปสัตว์ต่าง เช่น แมลงกว่าง, กบภูเขา และปู เป็นต้น และให้นำมาทอดพระเนตรในการเสด็จฯ ครั้งต่อไป

๓. ทรงรับสั่งและแนะนำราษฎรในโครงการฯ ดำเนินการปักผ้าให้มีผืนขนาดใหญ่ขึ้น

ครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๗ และทรงมีพระราชเสาวนีย์ ดังนี้

๑. เป็นห่วงพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลาย

๒. ให้ผู้หญิงฝึกหัด การทำเครื่องเงิน

๓. ให้ชาวบ้านทำเครื่องเงินกันมากๆ เพื่อจะเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง

๔. ทดลองหาพันธุ์ปลาที่เหมาะสม สามารถเจริญเติบโตได้ดี ในพื้นที่มีสภาพอากาศหนาวเย็นได้ เช่น พันธุ์ปลาจีน เป็นต้น

๕. ธนาคารข้าวพระราชทาน จะต้องมีข้าวให้ราษฎรยืมได้ตลอดทั้งปี

๖. เป็นห่วงเรื่องบัตรประจำตัวของราษฎร เพราะเขาก็เป็นคนไทยเหมือนกัน เขาจะลำบากมากเวลาเดินทางหรือสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนซึ่งพระบาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ทรงเป็นห่วงเรื่องนี้ด้วยเหมือนกัน

๗. ให้ปลูกพืชผักสวนครัวตลอดปี เพื่อเริ่มรายได้

๘. ให้ชาวบ้านไปดูสัตว์ต่างๆ ที่สวนสัตว์ เพื่อที่จะได้นำมา ทำเครื่องเงินรูปสัตว์ ได้สวยงาม

ครั้งที่สี่ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และทรงมีพระราชเสาวนีย์ ดังนี้

๑. ทรงสนพระทัยเรื่อง สัตว์ป่าและนก

๒. อยากให้นำเอาปลาเฉาฮื้อมาเลี้ยงเพื่อส่งเสริมเป็นอาหารและช่วยปล่อยปลาในลำห้วยด้วย

ครั้งที่ห้า เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙

๑. ทรงพอพระทัยในผลสัมฤทธิ์ ของการดำเนินงานในบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริทั้ง ๓ ข้อดังนี้

- ป่าใหญ่ที่ฟื้นฟูขึ้น
- ผลผลิตการเกษตรพอเพียง
- คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

๒. ให้ราษฎรรักษาวัฒนธรรมชาวเขาไว้ให้ดี

๓. ให้ราษฎรพัฒนางานศิลปาชีพการทำเครื่องเงิน ที่มีขนาดเล็กให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้ประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ บ้านหนองห้า จังหวัดพะเยา ได้จัดพิธีมอบของพระราชทาน โดยมี ดร.ไพศาล ล้อมทอง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิเคราะห์นโยบายและแผน ทรงคุณวุฒิ และ ดร.สมชาย ธรณิศร ผู้อำนวยการโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ผู้แทนสำนักพระราชวัง เป็นผู้มอบของพระราชทานให้แก่ราษฎรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการฯ ณ บริเวณห้องประชุมของโครงการฯ

ดร.ไพศาล ล้อมทอง กล่าวคำทักทายราษฎร

ราษฎรในในพื้นที่โครงการรับของพระราชทาน

ราษฎรในพื้นที่โครงการ

ดร.ไพศาล ล้อมทอง ร่วมถ่ายรูปกับราษฎร
และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการฯ

ศูนย์ ๓ วัย บ้านถ้ำ : สานสายใยรักแห่งครอบครัว

ศูนย์ 3 วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว

1. แนวคิดพื้นฐาน

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงมีรับสั่งถึงแนวทางในการดำเนินงานว่า " ควรมีศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นวงจรของทุกช่วงวัย ภายใต้การดำเนินงานของหลักเหตุผล ตั้งแต่การสร้างความคิดรวบยอด (Concept) การกำหนดคำจำกัดความที่ชัดเจน (Definition) และการถ่ายทอดลงสู่ระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (Implementation) โดยคำนึงถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตลอดจน ข้อดี ข้อเสียต่าง ๆ "

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ จึงได้น้อมนำพระกระแสรับสั่ง มาเป็นแนวทางในการจัดตั้ง " ศูนย์ 3 วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว " คำว่า 3 วัย หมายถึง

- วัยเด็ก
- วัยพ่อแม่
- วัยปู่ ย่า ตา ยาย

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นวงจรทุกช่วงวัย (วัยเด็ก วัยพ่อแม่ วัยปู่ ย่า ตา ยาย)

2) เพื่อเป็นการบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วนในการให้บริการประชาชนแบบองค์รวม

3) เพื่อสร้างรูปแบบตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาในพื้นที่ที่มีการดำเนินงานตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวก่อนที่จะขยายผลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ต่อไป

ลายพระหัตถ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว บ้านถ้ำ จังหวัดพะเยาในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จัดตั้งขึ้นเพื่อการสนองพระกระแสรับสั่งของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงมีรับสั่งถึงแนวทางในการดำเนินงานว่า **"ควรมีศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เน้นความต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นวงจรของทุกช่วงวัย ภายใต้การดำเนินงานของหลักเหตุผล ตั้งแต่การสร้างความคิดรวบยอด (Concept) การกำหนด คำจำกัดความที่ชัดเจน (Definition) และการถ่ายทอดลงสู่ระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (Implementation) โดยคำนึงถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตลอดจนข้อดี ข้อเสียต่าง ๆ"**

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ จึงได้น้อมนำพระกระแสรับสั่ง มาเป็นแนวทางในการจัดตั้ง " ศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว " คำว่า ๓ วัย หมายถึง วัยเด็ก ถึงวัยเตรียมพร้อมก่อนครองคู่ วัยพ่อแม่ ถึงวัยกลางคนส่งลูกถึงฝั่ง และวัยปู่ ย่า ตา ยาย ปูชนียบุคคลปลื้มหลานและเสาหลักของครอบครัว โดยมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบโดยบูรณาการการดำเนินงานของทุกภาคส่วนในการให้บริการประชาชนแบบองค์รวม เพื่อสร้างรูปแบบตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาในพื้นที่ที่การดำเนินงานตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวก่อนที่จะขยายผลไปยังพื้นที่ต่างๆ โดยได้น้อมนำมาดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ และจะจัดตั้งให้ครบทุกจังหวัดในปี ๒๕๕๕ โดยดำเนินงานภายใต้แนวคิดของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่ทรงพระราชทานแก่ศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัวฯ ๕ แนวคิดพระราชทาน คือ **"เตรียมพร้อมก่อนครองคู่ เรียนรู้ร่วมกันแต่ในครรภ์ คิดสร้างสรรค์แต่เยาว์วัย ครอบครัวเสริมกายใจ ผู้สูงวัยสานใยรัก"**

แนวคิดศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัวฯ

ศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว บ้านถ้ำ จังหวัดพะเยา มุ่งเน้นการดูแลและรักษาสภาพร่างกายและจิตใจ กระตุ้นและดึงศักยภาพ ประสบการณ์ผู้สูงอายุ ใช้หลัก จิตวิทยาให้คนสูงอายุรู้สึกว่าตนมีค่า ปรับทัศนคติ ค่านิยม ของการเตรียมคนสูงอายุไม่ใช่คนแก่ (Old people) แต่เป็นผู้สูงวัยที่ทรงคุณค่า (Senior citizen) ใช้หลักการแพทย์ จิตวิทยา วิทยาศาสตร์ การกีฬา และนันทนาการ สังคมวิทยา และระดับ วรรณะทางครอบครัว เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีสถานภาพบทบาท และคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และศักดิ์ศรีและสามารถเข้าถึงบริการสวัสดิการสังคม

ศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว บ้านถ้ำ จังหวัดพะเยา ในพระอุปถัมภ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ได้มีการจัดตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นมา โดยได้คัดเลือกศูนย์วัฒนธรรมบ้านถ้ำ ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เป็นสถานที่จัดตั้งศูนย์ ๓ วัย ฯ และได้ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเอนกประสงค์ของศูนย์วัฒนธรรมบ้านถ้ำพร้อมทั้งมีการปรับภูมิทัศน์โดยรอบประกอบด้วยอาคาร ๗ อาคาร คือ

อาคาร ๑. อาคารศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว บ้านถ้ำ

อาคาร ๒. บ้าน ฒ ผู้เฒ่า

อาคาร ๓. ศูนย์เรียนรู้ชุมชน

อาคาร ๔. เรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาคาร ๕. แม่ลูกผูกพัน

อาคาร ๖. เหลนล้านช้าง

อาคาร ๗. ออกกำลังกาย

โดยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนตาม ๕ แนวคิดพระราชทาน อาทิเช่น แนวคิดที่ ๑ เตรียมพร้อมก่อนครองคู่ แนวคิดที่ ๒ เรียนรู้ร่วมกันแต่ในครรภ์ แนวคิดที่ ๓ คิดสร้างสรรค์แต่เยาว์วัย แนวคิดที่ ๔ ครอบครัวเสริมกายใจ แนวคิดที่ ๕ ผู้สูงวัยสานใยรัก ทั้งนี้เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เน้นความต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นวงจรทุกช่วงวัย (วัยเด็ก วัยพ่อแม่ วัยปู่ ย่า ตา ยาย) และ เพื่อเป็นการบูรณาการ การดำเนินงานของทุกภาคส่วนในการให้บริการประชาชนแบบองค์รวม ตลอดจน เพื่อสร้างรูปแบบตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาในพื้นที่ที่มีการดำเนินงานตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวก่อนที่จะขยายผลไปยังพื้นที่ต่าง ๆ

ในบริบทของพื้นที่ชุมชนตำบลบ้านถ้ำนั้น จากข้อมูลที่ปรากฏได้มีประวัติศาสตร์ความเป็นชุมชนมายาวนาน และในวิถีชีวิตของชุมชนได้มีทุนของผู้นำและ ปราชญ์ชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถที่ทำประโยชน์ต่อชุมชนบนพื้นฐานความรัก ความมีน้ำใจ มีจิตอาสา ตลอดจนมีการให้คุณค่าของคนทุกกลุ่มวัย

นอกจากนั้น ในวิถีชุมชนยังมีทุนภูมิปัญญาและทุนวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งที่สั่งสมสืบทอดกันมา นับตั้งแต่ปู่ย่า ตายาย จนถึงรุ่น ลูก หลาน เหลน ดังปรากฏในคำว่า เหลนล้านช้าง นับเป็นสายใยของความผูกพัน เป็นสิ่งที่ทำให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันด้วยความรักใคร่ สามัคคีเป็นหมู่เหล่า มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปันกัน และเป็นสิ่งช่วยสนับสนุนการทำกิจกรรมอื่นๆของชุมชนได้ตลอดมา นอกจากนั้นปัจจัยที่สำคัญอีกประการของการเชื่อมโยงให้ผู้คนได้มีวิถีช่วยเหลือกัน ร่วมกันพัฒนาชุมชน คือ ทุนสถาบันและทุนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน นับเป็นทุนทางสังคมสำคัญที่ทำให้ชุมชนเกิดความผูกพัน และเชื่อมให้คนในชุมชนมีความสัมพันธ์กันเป็น กลุ่ม เครือข่าย ร่วมกันใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนตลอดมา

ปัจจุบัน ศูนย์ ๓ วัยฯ มีสมาชิกประกอบด้วย เด็ก จำนวน ๕๒๗ คน ผู้ใหญ่ จำนวน ๑,๕๙๓ คน และผู้สูงอายุ จำนวน ๗๖๓ คน รวม คน ๓ วัย จำนวน ๒,๘๘๓ คน

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เวลา ๑๑.๓๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเปิดศูนย์ ๓ วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว ณ บ้านถ้ำ ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ : โรงเรียนแห่งสมเด็จย่า

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ และน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่มีต่อการจัดการศึกษาของชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศจัดตั้งโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๑๒ โรง ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา โดยประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ โดยกรมสามัญศึกษาได้มีคำสั่งให้ นายธวัช ชุมชอบ มาปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน ในตำแหน่งครูใหญ่เป็นคนแรก ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ โดยเริ่มลงมือก่อสร้างโรงเรียน ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๐ โดยใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ในพื้นที่ตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา จำนวน ๑๒๐ ไร่

ในวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรม ราชวโรกาสให้ พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระสุหร่ายทรงเจิม และพระราชทานแผ่นศิลาฤกษ์ให้ นายธวัช ชุมชอบ ผู้บริหารโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา เพื่อประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ พร้อมกันทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เวลา ๑๔.๐๙ น.

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา ได้เปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๑ เป็นต้นมา รับนักเรียนระบบประจำ ในเขตพื้นที่บริการ ๘ จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอน และ พะเยา โดยแผนชั้นเรียนเต็มรูป ๔๘ ห้องเรียน ซึ่งจัดเป็นโรงเรียนที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และเนื่องในปี ๒๕๔๒ เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานนามพระพุทธรูปประจำโรงเรียน ปางประจำวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีว่า"**พระพุทธะสร้างเฉลิมพระบารมีสมเด็จพระศรีนครินทร์**"

ตราประจำโรงเรียน/อักษรย่อ/คำขวัญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระบรมราชานุญาตให้กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ เชิญอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ส.ว. อยู่เหนือตราเสมาธรรมจักรรองรับด้วยริ้วกนกสีทอง และมีผืนธงตัดขอบสีเหลืองมีชื่อเต็มของโรงเรียนเป็นตัวอักษรสีแดงใต้ตราเสมาธรรมจักร

อักษรย่อ

สว.พย.

คำขวัญประจำโรงเรียน

รักษ์ศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานพระราชดำริ

วิสัยทัศน์

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและ ได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีระเบียบวินัย ใฝ่ใจสืบสานงานพระราชดำริของในหลวง และทรงพระจริยวัตรของสมเด็จย่า เป็นผู้มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายสมบูรณ์แข็งแรง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะพลโลก

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากล

๒. ปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. เสริมสร้างสุขภาพจิตและสุขภาพกายของนักเรียนด้วยศิลปะ ดนตรี และกีฬา

๔. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษาและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ จนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา

เป้าหมาย

เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้มีระเบียบวินัยมีคุณธรรมจริยธรรม นำพระจริยวัตรของในหลวงและสมเด็จย่ามาเป็นแนวปฏิบัติและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดเน้นนโยบายของโรงเรียน

๑. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา

๒. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพัฒนาตนเองโดยยึดแนวพระราชดำริของในหลวง และ พระจริยวัตรของสมเด็จย่า

๓. ผู้เรียนมีสุขภาพจิตและสุขภาพกายสมบูรณ์แข็งแรง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะพลโลก

๔. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

๕. โรงเรียนมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด “โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา”

และ “หอสมุด ไอที ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า”

อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา

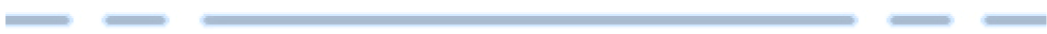

วันอนุรักษ์มรดกไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด "โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา"
และ "หอสมุดไอที ๑๐๐ ปี สมเด็จย่า" อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา
เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

เบ็ตตี้ดูเมน : สถานศึกษาแห่งความทรงจำ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน ตั้งอยู่ บ้านปางพริกหมู่ที่ ๓ ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา ๕๖๑๔๐ สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒ ค่ายพญางำเมือง ตำบลต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ อยู่ห่างจากอำเภอปง ประมาณ ๔๕ กิโลเมตรและอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพะเยา ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีฯ ได้เสด็จเยี่ยมหมู่บ้านชาวเขาและประชาชน ที่ห่างไกลคมนาคมในพื้นที่ทางภาคเหนือ โดยมีท่านผู้หญิงเบ็ตตี้ ดูเมน พระสหายได้ติดตามเสด็จด้วย ทรงเห็นว่า หมู่บ้านแม้วหม้อ ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดเชียงราย (ในขณะนั้น) มีเยาวชนอยู่ในวัยเรียนเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีโรงเรียน ท่านผู้หญิงเบ็ตตี้ ดูเมน พระสหายได้รับเงินบริจาคส่วนตัว จำนวนเงิน ๕๑,๖๕๐ บาท เพื่อทำการก่อสร้างโรงเรียนขึ้น โดยมอบหมายให้ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๕ ดำเนินการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๐๙ แล้วเสร็จและ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอาคารเรียน พร้อมด้วยท่านผู้หญิงเบ็ตตี้ดูเมน เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๐ และพระราชทาน นามว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน

- เปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๐ มีนักเรียน ๗๑ คน ชาย ๔๘ คน หญิง ๒๓ คน โดยมี สิบตำรวจตรีมูล กองมะลิ เป็นครูใหญ่คนแรก
- เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ หมู่บ้านดังกล่าว ถูกผู้ก่อการร้ายคุกคาม และ เผาทำลายโรงเรียน จนหมดสิ้น ราษฎรได้อพยพไปอาศัยในหมู่บ้านใกล้เคียง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน จึงได้ยุบตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ต่อมาในเดือนกันยายน ๒๕๒๗ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีฯ ทรงมีรับสั่ง ให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน ขึ้นใหม่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่เดิม โดยพระราชทานเงินจาก **กองทุนมูลนิธิสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีฯ ดำเนินการก่อสร้าง เพื่อฟื้นฟูความทรงจำ และ เจตนารมณ์ของท่านผู้หญิงเบ็ตตี้ดูเมน ที่มีมาแต่เริ่มแรก** บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน มอบหมายให้ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๕ สำรวจเห็นว่าบ้านปางพริก หมู่ที่ ๓ ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ที่เหมาะสม จึงเริ่มดำเนินการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๘ โดยใช้แบบอาคารเรียน ๔๔๗/๒๘ ขนาด ๙ x ๑๘ เมตร จำนวน ๖ ห้องเรียน บ้านพักครูจำนวน ๓ หลัง เรือนโภชนาการ ๑ หลัง เรือนพยาบาล ๑ หลัง และห้องน้ำห้องส้วม จำนวน ๑ หลัง แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๘ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๑๐,๐๐๐ บาท

เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๙ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด และทรงปลูกต้นมะม่วงเขียวเสวย จำนวน ๑ ต้น เปิดทำการสอน วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๙ โรงเรียนได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ประถมศึกษาปีที่ ๔ มีนักเรียนรวม ๗๙ คน ชาย ๓๗ คน หญิง ๔๒ คน มีครูตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒ นาย ครูพลเรือน ๑ คน ครูอาสาช่วยสอน ๑ คน โดยมีนายดาบตำรวจไพโรจน์ กองมงคล เป็นครูใหญ่

นอกจากจะทำการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน ได้ดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๗ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
๒. โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน
๓. โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา
๔. โครงการนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ
๕. โครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียน
๖. โครงการฝึกอาชีพ
๗. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมโรงเรียน ทรงติดตามโครงการพระราชดำริ และ ทรงปลูกต้นมะม่วงพันธ์เขียวเสวย ณ บริเวณ ทางลงบ่อเลี้ยงปลา ทรงปล่อยพันธุ์ปลา และพระราชทานสิ่งของให้กับโรงเรียน จำนวน ๒๔ รายการ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชชนนี เสด็จเยี่ยมโรงเรียน พระราชทานสิ่งของให้กับคณะครูและนักเรียน พระราชทานเงิน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท เป็นครั้งที่สอง และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชชนนี เสด็จเยี่ยมโรงเรียน พระราชทานสิ่งของให้กับคณะครูและนักเรียน พระราชทานเงิน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท เป็นครั้งที่สาม

ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชั้นเด็กก่อนวัยเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ มีครูตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๐ นาย ผู้ดูแลเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน ๒ คน มีนักเรียนจำนวน ๑๕๑ คน ชาย ๗๘ คน หญิง ๗๓ คน และ มีนักเรียนหอพักบ้านไกล จำนวน ๑๒๓ คน ชาย ๖๖ คน หญิง ๕๗ คน

ลักษณะชุมชน

หมู่บ้านปางพริก ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ราษฎรเป็นชาวเขาเผ่าเย้า (เมี่ยน) มีจำนวน ๖๓ ครัวเรือน มีประชากรนรวมทั้งสิ้น ๓๗๗ คน ชาย ๑๙๐ คน หญิง ๑๘๗ คน ประชากรในพื้นที่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ ลัทธิ เต๋า และนับถือบรรพบุรุษ ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คือภาษาเย้า (เมี่ยน) และภาษาไทย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ปลูกข้าว ปลูกข้าวโพด ขิง และทำสวนลิ้นจี่ เงาะ สภาพเศรษฐกิจ ค่อนข้างยากจน ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือพัฒนาชุมชนและโรงเรียนเป็นอย่างดี และ สภาพในชุมชนมีการแพร่ระบาดยาเสพติดค่อนข้างน้อยมาก

ข้อมูลการเสด็จพระราชดำเนินของพระบรมวงศานุวงศ์

❖ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๙ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดโรงเรียน

❖ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จเยี่ยมโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน ครั้งที่ ๑

❖ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน เป็นครั้งที่ ๒

❖ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน เป็นครั้งที่ ๓

สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม ร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน เมื่อ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม ร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม ร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม ร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

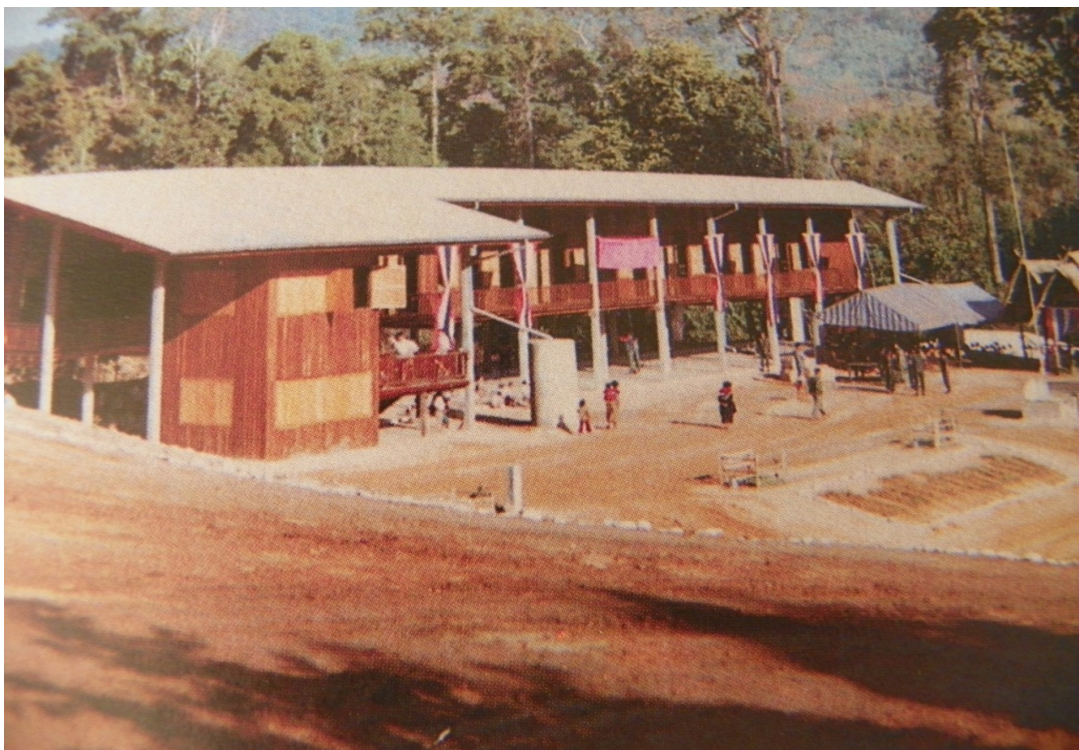
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน ตำบลผาช้างน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา

อาคารเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้ดูเมน

สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในการเปิดอาคารเรียนร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน
เมื่อ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๙

อาคารเรียนร.ร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน เมื่อสร้างเสร็จใหม่ ๆ

ท่านผู้หญิงเบ็ตตี้ดูเมน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมห้องศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและคอมพิวเตอร์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ฉายพระรูปร่วมกับคณะผู้บังคับบัญชา คณะครูและนักเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมนักเรียนในพระราชานุเคราะห์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระราชทานสิ่งของพระราชทานให้แก่คณะครู

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมกิจกรรมส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงทอดพระเนตรการสอนสาธิตของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมชมกิจกรรมการผลิตชาเจียวกู้หลันในโรงเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมราษฎรหน่วยแพทย์พระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมกิจกรรมห้องสมุดในโรงเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงทอดพระเนตรกิจกรรมการแข่งขันหุ่นยนต์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ

ราชประชานุเคราะห์ ๒๔ : โรงเรียนแห่งพระมหากรุณาธิคุณ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนที่ได้จัดตั้งขึ้นเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ จุดประสงค์เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือเยาวชนในครอบครัวที่มีฐานะยากไร้ทางเศรษฐกิจและสังคมศึกษา และ ขาดโอกาสทางการศึกษาด้านต่าง ๆ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ เป็นโรงเรียนประเภทสหศึกษา กินอยู่ประจำภายใต้การดูแลของกองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ เป็นนักเรียนในพื้นที่เขตบริการและเป็นนักเรียนในพื้นที่จังหวัดพะเยา และ ร้อยละ ๑๐ เป็นนักเรียนจากจังหวัดเชียงราย ลำปาง และ น่าน โดยมีนายครรชิต นุเสน เป็นผู้บริหารคนแรก ปัจจุบันมีนายทอม ศรีทิพย์ศักดิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการคนปัจจุบัน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ ได้เปิดทำการสอนตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๗ โดยเปิดรับนักเรียน ครั้งแรก ๓ ระดับ ดังนี้

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒ ห้องเรียน นักเรียน ๗๘ คน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ ห้องเรียน นักเรียน ๑๓๖ คน
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๒ ห้องเรียน นักเรียน ๗๘ คน

รวมทั้งสิ้น ๒๙๒ คน

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ ตั้งอยู่เลขที่ ๕๗๕ หมู่ที่ ๑๓ บ้านน้ำริน ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา เนื้อที่ประมาณ ๑๗๙ ไร่ ซึ่งได้รับบริจาคที่ดินจากชาวบ้านห้วยงิ้ว จำนวน ๒๒ ราย โดยมีนายสมบูรณ์ ฟองแก้ว กำนันตำบลทุ่งรวงทอง กับ สภาตำบลดำเนินการจัดตั้งเริ่มแรก ในการก่อสร้างเบื้องต้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเงินจากมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ สำหรับก่อสร้างอาคารเรียนแบบ ๒๑๖ ล (ปรับปรุง ๒๙) และได้รับเงินงบประมาณ (งบกลาง) จำนวน ๑ หลัง อาคารหอนอนแบบมาตรฐาน ๒๖ จำนวน ๑ หลัง บ้านพักครู ๑ หลัง โรงครัว ๑ หลัง และหอประปาถังสูง ๑ ชุด คิดเป็นเงิน ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านห้าแสนบาทถ้วน) สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์

สำหรับการก่อสร้างอาคารหอนอนแบบมาตรฐาน ๒๖ จำนวน ๑ หลัง เป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) รวมเป็นเงินพระราชทาน ๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท ดำเนินการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ โดยกองพลพัฒนาที่ ๓ กองทัพภาคที่ ๓ จนแล้วเสร็จ และเปิดรับนักเรียนเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๗ เป็นต้นมา

ตราสัญลักษณ์ประจำโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔

ปรัชญาโรงเรียน **ความรู้คู่คุณธรรม**

คำขวัญโรงเรียน **รักศักดิ์ศรี มีคุณธรรม นำวิชาการ สืบสานงานตามพระราชดำริ**

สีประจำโรงเรียน **น้ำเงิน – เหลือง**

ต้นไม้ประจำโรงเรียน **มะขามป้อม**

อักษรย่อโรงเรียน **ร.ป.ค.๒๔**

อัตลักษณ์ของโรงเรียน **คุณธรรมดี มีภูมิปัญญาไทย**

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔

๑. เพื่อดำเนินการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสในครอบครัวผู้มีฐานะยากไร้ทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

๒. เพื่อช่วยเหลือเยาวชนสตรีในพื้นที่ภาคเหนือ ที่มีเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและสังคม มีความล่อแหลมที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพที่ไม่พึงประสงค์ ให้ได้รับการศึกษาที่ดี

๓. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ในด้านทักษะความรู้ และทักษะวิชาชีพทางด้านพาณิชยกรรม เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม เพื่อนำไปประกอบอาชีพ เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

๔. เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดนของประเทศ

จุดเด่นของลูกราชประชาฯ

๑. มีความประพฤติ เรียบร้อย และ มีวินัยในตนเอง

๒. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

๓. ภูมิใจในความเป็นลูกราชประชาฯ และ เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ภาคผนวก

วัฒนธรรมไทยสายใยในชุมชน : ศูนย์บูรณาการแห่งวิถีชีวิตชุมชน

วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิต ถือเป็นทุนทางสังคม และศักยภาพที่สำคัญยิ่งของชุมชนท้องถิ่น และสังคมไทยที่ได้แสดงออกในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญา เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน ความเชื่อ แหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ โบราณสถาน ที่กล่าวมานี้ สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรม ซึ่งเป็นศักยภาพและทุนทางสังคม ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับองค์กรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้ง **“ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน”** ขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๗ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างงานในท้องถิ่น ในรูปแบบการบูรณาการในทุกมิติของวัฒนธรรม นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชาติตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่มุ่งใช้มิติทางวัฒนธรรม เป็นกลไกเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน โดยมีการเชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่าย ระดมทรัพยากร การบริหารจัดการทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยการสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นจัดตั้งองค์กรส่งเสริมการเรียนรู้ และการเผยแพร่วัฒนธรรมและวิถีชีวิตในชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยประชาชนในพื้นที่พึ่งพาภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และนำองค์ความรู้ในชุมชนซึ่งได้มาจากปราชญ์ชาวบ้าน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน และระหว่างชุมชนและสังคมมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการกับภูมิปัญญาภายนอก ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองและชุมชนได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการการจัดตั้ง “ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณาให้มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานใหม่ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การดำเนินงานจากโครงการการจัดตั้ง “ศูนย์”เป็นการส่งเสริมการดำเนินงาน “โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” โดยมุ่งเน้นให้มีการบูราการโครงการ/กิจกรรมหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับ ๖ องค์ประกอบหลักของโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ได้แก่

๑. คลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. การส่งเสริมอาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๓. การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
๔. ลานวัฒนธรรม
๕. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
๖. สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

รวมทั้งประสานงานบูรณาการโครงการกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กำหนดให้ “โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้รับมอบหมายจากกระทรวงวัฒนธรรม ให้ดำเนินงานเพื่อการแต่งตั้งคระกรรมการอำนวยการโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเลขานุการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๓๑๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการและผู้บริหารกระทรวง กรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยทำให้ผู้บริหารกระทรวง กรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในโครงการดังกล่าวมากยิ่งขึ้น และพร้อมที่จะประสานงาน เพื่อผลักดันโครงการนี้บูรณาการให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ – ๒๕๕๑ กระทรวงวัฒนธรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ดำเนินงานโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และบูรณาการโครงการและกิจกรรมสู่ชุมชน ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกระทรวงต่าง ๆ ในด้านสังคม โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงสู่แผนยุทธศาสตร์ชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้สามารถขยายผลการดำเนินโครงการฯได้เป็นจำนวน ๘๑๖ แห่ง ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย และเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันที่เห็นความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น ด้วยการใช้มิติทางวัฒนธรรม โดยการเปิดพื้นที่ทางวัฒนธรรมเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหาของชุมชน และร่วมพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตนเป็นสำคัญ

ดังนั้น เพื่อเป็นการขยายผลการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีอยู่ ให้ครบทุกอำเภอทั่วประเทศ รวมทั้ง การเสริมสร้างความเข็มแข้งให้แก่โครงการฯ ที่ได้จัดตั้งแล้ว ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพของแกนนำชุมชน ที่ดำเนินการโครงการฯ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งยั่งยืนให้แก่ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างแหล่งการเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยมิติวัฒนธรรม โดยนำระบบคุณค่าทางวัฒนธรรมการมีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา การมีจิตสำนึกรักษ์และภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด มาพัฒนาและแก้ไขปัญหาภายในชุมชน สังคมอย่างเป็นองค์รวม

๒.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมที่มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีความเข้มแข็งและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๔ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชน

เป้าหมาย

๓.๑ ประชาชนในชุมชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสสืบค้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานของการดำเนินชีวิต และ การครองตนภายใต้ระบบความเชื่อขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงาม ตลอดจนสงเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคน และองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อแสวงหาทิศทาง และแนวทางการปกป้อง ดูแล และพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนให้เกิดความอบอุ่นมั่นคงไปพร้อมกันในทุก ๆ ด้าน

๓.๒ ประชาชนในชุมชนร่วมกันพัฒนาโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนให้เป็นศูนย์กลางในการศึกษาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยใช้มิติทางศาสนาศิลปะและวัฒนธรรมบูรณาการกับแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชนในชุมชน

๓.๓ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันขับเคลื่อนโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนไปสู่ประชาชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

สำหรับจังหวัดพะเยา ได้จัดตั้ง **"ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยในชุมชน"** ตั้งอยู่ในวัดโพธาราม บ้านแม่ใจหางบ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ โดยมีพระโสภณพัฒโนดม เจ้าอาวาสวัดโพธาราม รูปปัจจุบัน เป็นประธานศูนย์ฯ มีคณะทำงาน ๖ กลุ่มตามแนวทางที่กระทรวงวัฒนธรรมกำหนด เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่วัฒนธรรม และวิถีชีวิตในชุมชนโดยเน้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้พึ่งพาตนเองจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำองค์ความรู้ในชุมชนซึ่งมาจากองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ที่เกิดจากการสั่งสม สามารถคิดเองทำเอง เป็นความรู้แบบองค์รวม สามารถถ่ายทอดเชื่อมโยง บูรณาการและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน สังคมมาวิเคราะห์ ตลอดจนแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และแก้ไขปัญหาชุมชน เพื่อสนับสนุนการสร้างผู้รู้ องค์ความรู้ สังคมแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯมาเป็นแนวทางในการพัฒนา

ต่อมาเมื่อวันพุธที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๘.๐๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จทรงเปิด **"ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยในชุมชน"** ณ วัดโพธาราม อำเภอแม่ใจ โดยราษฎรชาวอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยาและอำเภอใกล้เคียงทุกหมู่เหล่า เฝ้ารับเสด็จเป็นจำนวนมาก เมื่อเสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงวัดโพธาราม นายเชิดศักดิ์ ชูศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา(ขณะนั้น) กราบทูลรายงานความเป็นมาเกี่ยวกับศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยในชุมชน วัดโพธาราม จากนั้น ทรงปลูกต้นสบันงา ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวายพระสงฆ์ ทรงหลั่งทักษิโณทก นายอำเภอแม่ใจ กราบทูลเบิก ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เข้ารับหนังสือประทานห้องสมุดประชาชนในจังหวัดพะเยา และ ผู้มีอุปการะและคณะกรรมการเข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึก จำนวน ๑๐๐ ราย เจ้าอาวาสวัดโพธาราม ถวายของที่ระลึก เสด็จทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์วัดโพธาราม ทรงลงพระนามในแผ่นศิลา ทอดพระเนตรการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน และกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรงเยี่ยม และ ทรงมีพระปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จอย่างใกล้ชิด ทรงประทานของเล่นและผ้าห่มกันหนาวให้แก่ราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ จนเมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น. ทรงเสด็จประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังจังหวัดเชียงราย ก่อนประทับเครื่องบินพระที่นั่งกองทัพอากาศ กลับกรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๑๐ มีนาคม ๑๕๕๓ เวลา ๑๘.๐๐ น.

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

ทรงเปิด "ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยในชุมชน"

ณ วัดโพธาราม ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

อ่างเก็บน้ำ : แหล่งน้ำพระราชทาน

อำเภอเชียงม่วน เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพะเยา เดิม เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอบ้านม่วง จังหวัดน่าน (อำเภอปง จังหวัดพะเยา ในปัจจุบัน) ต่อมาได้ ได้มีการแบ่งพื้นที่ ตำบลสระ ตำบลเชียงม่วน ออกจากอำเภอปง จังหวัดเชียงราย พร้อมทั้ง ประกาศจัดตั้ง ตำบลบ้านมาง มาอีกหนึ่งตำบล เป็น **กิ่งอำเภอเชียงม่วน** จังหวัดเชียงราย ขึ้นตรงกับอำเภอปง พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะ เป็น **อำเภอเชียงม่วน** จังหวัดเชียงราย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้ง จังหวัดพะเยา จึงเป็นอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา จนถึงปัจจุบัน

ในอดีตที่ผ่านมา มีเรื่องเล่าขานสืบต่อกันมาว่า **"พระยานุ่น"** แห่งเมืองน่าน เป็นผู้สร้างเมืองขึ้นโดยได้นำบริวารนำช้างเดินทางรอนแรมมาถึงหมู่บ้านหนึ่ง ได้มีการเฉลิมฉลองตั้งค่ายพักแรม มีการแสดงหลายอย่างซึ่งไม่เคยมีมาก่อนในแถบนี้ ประชาชนที่มาร่วมงานต่างรู้สึกพอใจ เพื่อเป็นการระลึกถึงการฉลองในครั้งนี้ จึงได้สร้างเมืองขึ้น ให้ชื่อว่า **"เมืองเชียงม่วน"** ซึ่งแปลว่าเมืองสนุกนั่นเอง

เมื่อ**วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๖** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระเจ้านางสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ถึงสนามบินเชียงคำ อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย แล้วเสด็จฯ ไปยังหน่วยรบเฉพาะกิจ กองพันทหารราบ กองพลทหารราบที่ ๙ เพื่อพระราชทานสิ่งของแก่ทหาร และราษฎรบ้านน้ำล้อม กิ่งอำเภอเชียงม่วน จังหวัดเชียงราย และ ต่อมาเมื่อ**วันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๖** สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทรงเยี่ยมชาวไทยภูเขาและราษฎร บ้านบ่อเบี้ย อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ในการเสด็จพระราชดำเนินทั้ง ๒ ครั้งดังกล่าว สร้างความปลื้มปิติยินดี และ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น แก่พสกนิกรบ้านน้ำล้อม และ บ้านบ่อเบี้ย หาที่สุดมิได้

จากสภาพปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่อำเภอเชียงม่วน เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๘ นายทวีเกียรติ กองแก้ว ประธานสภาตำบลเชียงม่วน ได้ทำหนังสือขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยขาน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค สำนักราชเลขาธิการได้มีหนังสือที่ รล ๐๐๐๕/๖๕๘๐ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๙ ถึงนายทวีเกียรติ กองแก้ว เพื่อโปรดทราบว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้าง **“อ่างเก็บน้ำห้วยขาน”** เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๙ เรื่องนี้ได้ทราบถึงกรมชลประทานซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า สามารถดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยขานได้ ในลักษณะโครงการชลประทานขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ บ้านไชยสถาน หมู่ที่ ๔ ตำบลเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ให้มีน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค และ ทำการเกษตรเพียงพอตลอดปี กรมชลประทาน ได้ดำเนินการก่อสร้าง เป็นทำนบดิน ขนาดสูง ๑๗ เมตร กว้าง ๘ เมตร ยาว ๒๖๔ เมตร ความจุของอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกัก ๔๙๓,๕๕๒ ลบ.ม. พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ฤดูฝน ๑,๕๕๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๒๐๐ ไร่ งบประมาณในการก่อสร้าง ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ราษฎรบ้านหล่ายทุ่ง หมู่ที่ ๖ ตำบลเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วนได้มีการถวายฎีกาเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำในพื้นที่เพิ่มเติม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำริให้ก่อสร้าง **“อ่างเก็บน้ำห้วยเพ็ง”** เพื่อจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตร โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเพ็ง จึงเป็นโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งอยู่ในแผนงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๐๓๒,๐๐๐ บาท โดยกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้าง เป็นทำนบดิน สูง ๑๗ เมตร กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒๐ เมตร ความจุของอ่างเก็บกักน้ำได้ ๑๗๒,๗๐๐ ลบ.ม. พื้นที่การเกษตรฤดูฝน ได้รับประโยชน์ ๖๕๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๖๐ ไร่ ราษฎรมีน้ำอุปโภคบริโภค ๗ หมู่บ้าน ๑,๖๖๐ ครอบครัว ประชากร ๖,๐๕๐ คน

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจ

การเสด็จพระราชดำเนิน บ้านน้ำล้อม และ บ้านบ่อเบี้ย อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา

วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน ถึงสนามบินเชียงคำ อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย แล้วเสด็จฯ ไปยังหน่วยรบเฉพาะกิจ กองพันทหารราบ กองพลทหารราบที่ ๙ บ้านน้ำล้อม กิ่งอำเภอเชียงม่วน จังหวัดเชียงราย

วันอาทิตย์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๖ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพร้อมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทรงเยี่ยมชาวไทยภูเขา และ ราษฎร บ้านบ่อเบี้ย อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา

